

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Ce fac preoții și învățătorii români?

În toamna anului acesta se fac alegerile pentru congregațiile comitatense, adevărat alegerea de membri pentru adunările comitatului, de unde se dau cele mai multe ordine pentru conducerea și administrarea comunelor dela țară.

Dintre comitatele românești Aradul a fost cel dintâiu, care a rânduit mai din vreme alegerile. Acestea s'au ținut la 21 Octombrie n. Români, — dupăcum am scris și într'un număr trecut, — au hotărât să pună candidați de-ai noștri peste tot locul. Dar conducătorii administrației, — care e în mâna străinilor, — au pus de asemenea candidați de-ai lor. În fața acestor stări e cu cale a urmări: Ce ținută au avut Românii?

După știrile, ce le avem, *preoții și învățătorii români din comitatul Aradului au tradat cauza românească*. (Onoare celor puțini, cari nu fac parte din aceștia). Ei s'au dus la alegeri. Dar acolo, în loc să voteze pentru candidatul român, cei mai mulți dintre ei au votat cu străinul. (Amănunte asupra acestor nenorociți aducem în altă parte a foii. La acest loc voim să căutăm a ne da seama asupra urmărilor, ce pot avea aceste stări.)

Orice om cinstit de-ai noștri, la auzul unei vești ca cea de sus, — că adevărat: „preoții și învățătorii români dintr'un comitat aproape întreg românesc au votat cu asupritorii noștri”, — trebuie să se crucescă, întrebându-se: „Ei, bine, ce vreau oamenii aceștia?”

Când un alegător își dă votul lui pentru cineva, asta înseamnă, că el vede în acela, pentru care votează, cea mai mare dragoste și izbândă pentru gândurile lui, (adevărat pentru gândurile celui care își dă votul). Și fiindcă noi Românii din țara aceasta știm, că la mai bine vom putea ajunge numai prin oamenii noștri, se spune cu graiu viu și prin scris, ca în toate locurile să punem oameni de-ai noștri. Iar când trebuie să ne dăm votul la ceva alegere, atunci să votăm cu Românul.

Aceasta se și întâmplă peste tot locul, unde oamenii noștri au cât de cât vlagă în cap. De altcum același lucru îl fac și Maghiarii, Sașii etc., cari încă merg totdeauna la o altă ca națiune. Când s'a întâmplat, ca Sașii să se deslipească de oamenii lor? S'au când și-au dat Maghiarii votul unui om străin de ei?

Din acestea vedem, că Românii au datorința sfântă, de a face același lucru, ca

și celelalte naționalități locuitoare în această patrie comună.

Ce vedem însă? Aceia că preoții și învățătorii noștri dintr'un comitat românesc merg la alegere, unde votează contra candidatului partidului nostru național.

D'apoi bine, pentru numele lui Dumnezeu, ce judecată au oamenii aceștia? Au ajuns ei la părerea, că oamenii aceia, străini de noi după sânge și lege, pentru cari votează, vreau binele nostru mai tare decât un Român?

Nu! de o sută de ori nu! E cu neputință a crede, că acești oameni ai noștri să fie atât de întunecați la suflet!

Răul este altul! Mare parte dintre preoții noștri, s'au dat în mâinile guvernărilor asupritori în speranța, că prin aceasta vor căpăta mai ușor „un os de ros”, ceva congruă, ceva ajutor de stat și altele.

Că traiul e greu recunoaștem! Că un preot sau învățător are multe cheltuieli tot asemenea! Că preoții și învățătorii noștri cer congrua și ajutorul de stat nu le-o luăm unora prea tare în nume de rău, dat fiind că acest drept li-l dă legile țării, — deși mărturisim, că ne-ar plăcea, dacă măcar cei mai cu stare nu s'ar prea îmbulzi la banii aceștia. Și ar fi destui, cari s'ar putea îndestuli cu venitele ce le au. (Asta înțelegem mai cu seamă referitor la preoți).

Dar bine! Să luăm exemplul, că un preot sau învățător nu poate trăi fără ajutor dela stat. Pentru a ajunge la acest ajutor sau pentru a primi mereu ajutorul odată dat, e de lipsă însă, ca el să treacă în tabăra guvernărilor asupritori? E de lipsă a dovedi el tradare față de neamul lui?

Nu! de o sută de ori nu! Legea sună cu totul altcum! După lege ajutor trebuie să se dea acelora, cari dovedesc că au lipsă de el și au învățătura cuvenită pentru a cere ajutorul. Pe de altă parte, legea nu poate opri pe nimeni a vota cu cine-i place. Tot asemenea legea nu poate sili pe nimeni să voteze. Aci orice om, cu multă sau puțină învățătură face cum crede, că e bine pentru el și neamul său.

Iar un preot român nu poate să voteze decât cu Românii, fiindcă numai conducătorii noștri vreau cel mai mare bine poporului nostru.

În moment, ce un preot sau învățător român a votat cu un candidat străin, — el a tradat neamul său. În cazul acesta s'a făcut sluga guvernului pentru un „os de ros”. Și-a vândut convingerea lui pentru banii lui Iuda. A votat cu candidatul cârmuirii în speranță, că doară-doară va mai căpăta ceva.

Pentru că mai e de însemnat un lucru: Când cineva cere ajutor dela stat, — chiar dacă ar fi cea mai plăcută slugă, — trebuie să arete, că are lipsă de acel ajutor și că are învățătura prescrisă. Prin urmare: de ce trebuie să se îndese acel preot sau învățător, ca să se facă plăcut guvernului și Maghiarilor prin slugărnicie?

Din contră! Un adevărat preot sau învățător, — care a învățat carte, ca să fie de folos atât lui însuși cât și *neamului său*, — va ști totdeauna cum să cumpănească lucrurile. În acele ținuturi, unde noi formăm partea cea mai mare a populației, un astfel de om știe pune în respect pe veneticii printre noi, fără a îndrăzni să-l scurteze cineva în drepturile lui. Iar preoții și învățătorii din comitatul Aradului pot cu toții să fie așa. De aceea ei nu pot avea nici umbră de scuză!

Nu chiar așa aspru sunt a se judeca lucrurile în acele părți, unde Românii sunt puțini tare la număr și astfel nu sunt de loc sorti de izbândă, deocamdată, pentru reușita alegerii. Acolo cerem, ca oamenii noștri, — domni și țărani deopotrivă, — dacă nu pot scoate învingător pe un Român, din cauză că voturile lor ar fi prea puține, atunci să stea cu toții acasă. *Nici în cazul acesta nu putem ierta, ca cineva să voteze cu străinul*. Asta încă e slugărnicie!

Apoi: dela un suflet atât de slab și prăpădit, ce n'are îndrăzneala să voteze cu un candidat român, cerem, ca, în cazul cel mai rău, să se dea înapoi și să nu voteze cu nimenea. *Dacă nu poate ajuta neamului său, atunci măcar să nu-i strice*.

În comitatul Aradului însă, ca și în alte multe părți, împrejurările noastre sunt cu mult mai prielnice. Aci se poate pretinde, ca cu toții să meargă la urnă. De aceea ținuta preoților și învățătorilor arădani e din cale afară de slabă. Ei erau și sunt datori să stea în fruntea poporului.

Am ținut cu cale a ne spune credeul nostru cu privire la părerile, ce le avem asupra ținutei preoților și învățătorilor noștri arădani. Cu această ocazie ne-am strâns din nou sufletul, voind mereu a cruța preoțimea noastră și căpeteniile ei. Asta o facem acum de mai multă vreme, fiindcă ne place a crede, că unele cercuri de-ale noastre își vor veni în fire, până nu-i prea târziu.

Domnilor preoți și domnilor învățători! Nu uitați, că serviți biserica și școala *românească*! Și prin urmare nu vă puteți pupa cu asupritorii poporului românesc. Căutați a-i face bine acestui popor

totdeauna, iar când nu-i puteţi face bine, daţi-vă seama a nu-i face rău.

Să ne mulţumim Domnilor, a trăi mai bine ceva mai retrasi, dar cu cinste, decât primii banii lui Iuda, lăpădându-ne de orice convingere, care e mândria oricărui „învăţat” sau „domn”.

Bucuraţi-vă, Domnilor, de poporul acela, care atât de mult vă cinsteşte, care atât de cu sete vă ascultă graiul. Luptaţi pentru acest popor vrednic de o soartă mai bună. Altcum azi-mâne perdeţi încrederea acestor bieţi oameni nenorociţi, iar atunci vă veţi căi amar de ceea ce aţi făcut.

Luati pildă din alte ţări şi dela alte popoare. Avem atâtea exemple, că numai rău au ajuns căpeteniile bisericei, acolo, unde preoţimea nu s'a îngrijit de-a merge mână în mână cu poporul.

Iar aceea nu e bine: a te strâmba de spate la câţi lăpădaţi, ca apoi în schimb să urmeze ceva congruă mai bună, pe care statul tot de pe spatele ţăranului o scoate.

Intre cetitorii acestui ziar numărăm un număr frumos de preoţi, despre cari nu credem, că ar fi în stare a face ceea ce au făcut Arădanii. Pe aceşti cetitori ai noştri îi rugăm a nu da cumva un înţeles greşit scrisului nostru, ci înşişi să le atragă atenţia acelor, cari încep a se da în tabăra lui Mangra. Să-i lămurească, că: cea mai mare nenorocire pentru neamul nostru — domni şi ţărani deopotrivă — ar putea fi aceea, când poporul de jos va ajunge la convingerea, că dela o seamă de conducători nu mai poate aştepta nici un bine. Deci: nu lăsaţi, ca să se sălăşluiască răul între noi, nu suferiţi pe ceice se pupă cu duşmanii noştri, fiindcă urmarea va fi o critică tot mai aspră, pe care la vreme nu ştim cum o vor putea mistui mulţi!

Politica „Telegrafului Român” din Sibiu „a fost totdeauna politica de concilianţă (domolire), de înţelegere cu cei dela putere”, — aşa se spune în Nr. 108 dela 17/30 Octomvrie al susnumitului ziar. Această declaraţie se vede silit a o face „Telegraful”, fiindcă lumea românească îşi arată tot mai mult nemulţumirea faţă de ţinuta politică a acestui ziar. Asta mai cu seamă dela vizita ministrului Jankovich la Sibiu încoace. In acele zile publicase „Telegraful” un articol intitulat „Contele Tisa şi Românii”, unde se spune, că Tisa cam de 20 de ani se ocupă *serios* şi *sincer* pentru a încheia o pace cum se cade între Români şi Maghiari. (Da, e drept, cam de aproape 20 de ani s'a început cu congrua şi alte ajutoare! Acum vedem roadele în comitatul Aradului!)

Ţinuta aceasta a „Telegrafului” a scos din răbdări chiar şi pe unii preoţi mai vrednici. Astfel un preot din Mărginimea noastră a scris un articol în „Românul” dela Arad, unde spune, că ar fi vremea, ca „Telegraful” să nu mai bată, deoarece prea rău bate. Mai bine să se mulţumească a tipări numai drăguţa de pagină cu „concursele”. Dar „Telegraful” nu zice nimic, ci bate mai departe.

Preotul numit a scris însă din nou un articol în „Românul”, ocupându-se de ţinuta puţin bărbătească a „Telegrafului”. De astădată se face propunerea, ca „Telegraful Român” să se facă mai bine „călindar”, fiindcă „atunci nu s'ar mai întâmplă, că de câteori se arată nasul lătareţ al lui Szeghezsku prin Sibiu să cetim cu litere mari, că Ilustritatea Sa aşa şi aşa.... Nu s'ar mai întâmplă, ca o vizită ministe-

rială să facă din ziarul întemeiat de Şaguna o zdreanţă guvernamentală, cu care să se încerce murdărirea celor mai sfinte gânduri ale noastre, cu care să se încerce acoperirea ochilor noştri, ca să nu vedem, că peste munţi în ţara fraţilor noştri guvernată de gloriosul rege Carol într'un anumit moment se petrec lucruri istorice, chemate să ridice încrederea tuturor Românilor în puterile lor, cari abia acum încep să se desvelească lumii”.

La acesta, al doilea articol al „Românului”, a aflat totuşi cu cale a răspunde „Telegraful Român” cu un articol, care, între altele, cuprinde şi cuvintele citate de noi la începutul acestui articol.

Am fi deci lămuriti! Numai într'atâta ne bate la ochi, fiindcă „Telegraful” mai spune, că: „în jurul ziarului stau grupaţi astăzi toţi bărbaţii bisericei noastre, membrii corpului profesoral dela seminar, protopopi ca Vasile Gan, Ioan Teculescu, Sergiu Medean, iar din generaţia mai tinără Dr. I. Lupaş, A. Ludu şi alţii”.

Că aceşti bărbaţi ţin la neam şi biserică n'am tras şi nu tragem la îndoială. Dar ne îndoim, că toţi cei de sus, când ar fi la adevărat, se vor putea declara mulţumiţi cu ţinuta *generală* a „Telegrafului”, care se prezintă din cale afară de slab, îmbătrânit şi neputincios. În el nu mai e nici o putere, nici o energie. Şi din cauza asta nu mai are nici destulă pricepere, pentru a înţelege rostul vremilor de azi.... Ce soartă amară, Doamne! Să nu mai poţi vedea pe om acolo, unde trebuie, când e în puterea vieţii, ci numai când a ajuns anii neputinţei şi lipsit de orice energie şi diplomătenie înţeleaptă!

De aceea ne adresăm bărbaţilor amintiţi de „Telegraf”, exprimându-ne dorinţa, ca să nu lase a li se purta numele numai aşa. Dacă stau grupaţi în jurul ziarului, atunci să se şi intereseze de ţinuta lui, să formeze ei un fel de comitet, iar nu să scrie fiecare din când în când numai articoli singuratici şi lăsând ca ţinuta generală a ziarului să rămână tot cea slabă şi îmbătrânită. (În caz contrar se dau loc la băneli şi asupra lor). Ştim, că toate persoanele susnumite sunt mai mult sau mai puţin atârănătoare de căpeteniile bisericei. Dar nu putem crede şi admite, că prin asta ei să-şi fi pierdut orice convingere proprie. Sau doar şi ei vreau să mai asamene stările de azi cu cele de pe vremea lui Şaguna!?

În treacăt mai amintim: Noi suntem în posesiunea de scrisori dela persoane, ale căror scrieri în timpul din urmă au fost publicate de „Telegraful Român”. Dar, chiar una dintre acele persoane, e *foarte* nemulţumită *azi*, cu atâta lipsă de energie şi pricepere, ce tradează „Telegraful” dimpreună cu mai mulţi din jurul său. Din scrisoarea unui astfel de bărbat cităm la sfârşitul articolului despre alegerile arădane. Atâta deocamdată!

Din dietă. Dupăcum am spus în numărul trecut, Tisa a conchemat dieta Sâmbăta trecută. La asta s'a văzut îndemnat în urma scandalului întâmplat în jurul afacerii cu casina-speluncă pentru jocul de cărţi, ce era să se înfiinţeze pe inzulă Margareta. Deputaţii din opoziţie se ocupau cu gândul, ca să ceară ei conchেমarea dietei, când colo Tisa i-a luat pe dinainte şi a convocat dieta de bună voie, zicând că voeste a-i prezenta unele proiecte (planuri) de legi.

Lumea aşteptă cu îngrijire, cum se vor desfăşura lucrurile. Dar opoziţia s'a pus şi-a hotărât, că ea nu ia acum parte la şedinţe, ca şi mai nainte. Asta nu înseamnă însă, că opoziţia nu va aduce o desbateră în dietă, asupra celor de pe inzulă Margareta. Dar acest scop nu şi-l pot ajunge în şedinţa convocată de preşedintele dietei. De aceea ei nu iau parte la şedinţa de Sâmbătă.

Astfel stând lucrurile, nici nu era aşa mult îndemnat, cum să se aducă vorba asupra milioanelor prădate. De aceea a fost comandat deputatul Koştial, care scoate la iveală, că gazetele ar scrie despre un mare scandal pe inzulă Margareta. Pentru a se lămuri lucrul, roagă pe Tisa ca să spună ceea ce ştie.

Se înţelege, că odată s'a sculat Tisa, zicând, între altele: El a lucrat şi mai nainte în sânul partidului muncii, dar cu daraverile de bani, pe timpul alegerilor, n'a avut nimic de-a face. A auzit numai şi el, ca alţii, despre cazuri de aceste. Când a aflat de concesiă cu spelunca, i-a zis lui Lukaci, care era pe atunci ministru-preşedinte, ca să nu lase a se face aşa ceva. Lukaci totuşi a întărit statutele, dându-le ministrului Şandor prin secretarul de stat Ie-senski. Şandor nu e deci de vină, iar Ie-senski şi mai puţin. De aceea nu se gândeşte a da jos din post pe faimosul Ie-senski. Ba nu e de vină nici chiar Lukaci, deoarece la început nici el nu s'a gândit la ceva folos personal.

Tisa spune apoi, că, venind el la putere, n'a voit să dea statutele afară, ci ar fi înapoiat banii.

Pe urmă tot Tisa a făcut declaraţii cu privire la banii, ce-i cheltuieşte partidul muncii. Deputatul Sabo a făcut întrebare: Pe ce căi şi de unde îşi adună partidul muncii banii, ce îi cheltuieşte, în sumă de milioane? Tisa a răspuns: *Luptele de partid costă foarte mulţi bani*. Spre acest scop fiecare partid îşi are cassa sa. Cu toate acestea, nici un partid nu spune, că din ce izvoare îşi adună bani...

Ei, iată ce lămuriri poate da un ministru-preşedinte! Dar credem, că afacerea cu milioanele prădate pentru spelunca de pe inzulă Margareta, va trebui să se lămurească cu mult mai bine la vreme!

Alegerile în comitatul Aradului. Purtarea mizerabilă a preoţilor şi învăţătorilor din acest comitat.

Celece se vestesc dela alegerile pentru congregaţie în comitatul Aradului sunt batjocură şi ocară fără margini. Preoţi şi învăţători uitaţi de sine, şi-au vândut neamul în cel mai mizerabil mod. Ajungă-i mânia lui Dumnezeu, când le-a fi lumea mai dragă!

La aceste alegeri s'au petrecut lucruri atât de ticăloase, încât nu sunt cuvinte destul de aspre, pentru de-a înfieră, cum trebuie, purtarea acestor prăpădiţi. În faţa crudelor fapte, orice vorbă e de prisos. Mai jos dăm, după „Românul” din Arad, unele ticăloşii de-ale oamenilor, cari vreau să zică, că ei nu s'au vânduţi:

Protopopul Lazar din Hălmagiu şi preoţii din tractul său nu numai că n'au lucrat pentru izbânda listei naţionale, ci în comunele lor aceştia au tradat Ungurilor pe oamenii noştri, cari lucrau pentru izbânda listei partidului naţional. În ziua de alegere grupurile, cari veneau să voteze cu lista ungurească se opreau pe la crăj-

me cu preoții și învățătorii lor, unde s'au petrecut lucruri foarte scandaloase. Acești preoți și învățători beau rachiu din aceeaș sticlă cu țărani și pipau țigări „betyár“ ca și țărani. La Ciuci veneau grupuri de câte 20—30 alegători pentru lista ungurească, în frunte cu Jidanul din sat, apoi la coadă preotul și învățătorul, iar la urmă erau paznicii de noapte, cari mânau înainte această turmă de vite mizerabile.

S'a întâmplat nemaipomenita rușine, că un candidat al partidului național, preotul Nicolae Balta s'a prefăcut că e bolnav și astfel n'a venit cu alegătorii la Ciuci, iar un alt candidat național, preotul Alexandru Teaha, supra-numit „popa ciardaș“, nu numai că n'a spus alegătorilor săi nimic despre alegerile congregaționale, ci nici el însuși n'a mers la votare la Ciuci, iar ca vârf preotul Ioan Coroiu din Lazuri cu toate că era luat în lista candidaților partidului național, ziua întreagă injură partidul, care, zicea el, „i-a stricat planurile“, iar prezentându-se la urnă a votat pe față, cu lista ungurească.

Tot scandalos s'au mai purtat și învățătorul Valeriu Vușdea din **Aciuța**, preotul Nicolae Hărduțiu și învățătorul Nic. Hărduțiu jun. din Aciuța.

Preotul Laurențiu Iuga din **Măgulicea**, în preziua alegerii s'a imbiat ca bărbat de încredere al partidului național, dar în ziua alegerii nu s'a prezentat de loc și nici alegători n'a trimis la Ciuci. În urma acestei neobrăzări a „părintelui“, oamenii partidului național erau în cea mai mare neorintare, căci la provocarea președintelui alegerii, nu se găsea îndată un altul în locul „sfinției sale“. Abia târziu s'a aflat un țaran din Brusturi, care să primească această slujbă.

Preotul Pavel Hărduțiu și învățătorul Vasile Oarcea veniau ca vitele la târg mănate în urma alegătorilor, de cătră paznicii de noapte și Jidanii din comună.

Preoții Ioan Sirban din Mermesti, Alexandru Gligor din Bănești și Nicolae Sirca din Vidra, toată ziua au beat în crâjma din sat și-și băteau joc de puținii alegători, cari au votat pentru candidații partidului național. Aceste mizerabile fețe bisericesti au votat pe față cu lista ungurească.

Iar acum, iată culmea nerușinării: „Preotul“ Petru Mihuța din **Pleșcuța**, care, de altcum, e agentul și cumpărătorul de prune al Jidanului Șiler, nu numai că a votat fățiș cu lista ungurească, ci pe primarul din Gura-Văii, care a votat cu lista națională l'a denunțat (pârît), în locul de alegere, prin următoarele cuvinte rostite în limba lui Bendeguz: „Föbiró ur! Nézze meg a biró czéduláját, mert ő az oláh lisztával szavaz!“ (Pe românește: Domnule fibirău! Căutați ședula primarului, fiindcă el votează cu lista valahă!).

La auzul acestor cuvinte, însuși fibirăul și președintele alegerii s'au scandalizat de atâta nerușinare și obraznicie a „preotului“ rebegit.

Bravul primar însă nu s'a lăsat înfricat (bravo! dar de ce nu i-se spune numele? Red. F. P.), ci ținând în văzul tuturor țidula de votare, a răspuns: „Da, domnule, eu votez pe dl Pop, candidatul românesc!“

Mărturisim, că nu găsim cuvinte destul de potrivite, cu cari să înfierăm fapta mizerabilă a ticălosului „preot“ Mihuța, care într'un mod atât de rușinos și-a murdărit haina și brăul preoțesc. Am încre-

stat la răboj numele acestui Iuda mizerabil, care mai îndrăznește să păsească în fața altarului Domnului și cu buzele lui spurcate să rostească numele lui Christos.

Asupra celor petrecute în comuna **Gurahonț** (tot comit. Arad) scrie dl V. Albescu, farmacist și candidat al partidului național, între altele, următoarele: „Suntem dedați ca la alegeri administrația să lupte cu orice fel de arme: corupție, minciună, teroare și forță brutală. Azi a fost îndreptată în contra noastră un nou soi de armă „cânia“. Notarul Arkoși ne-a spus în față, că *în luptele lor politice nu este cînste*, ceea ce eu am tradus-o, că sunt mizerabili (gazemberek). La alegerea de acum, văzându-ne organizați bine, n'au voit să primească nici un membru de încredere din partea noastră. Iar după aceea președintele Öry a spus, că n'a auzit ce-am zis noi. Adece n'a auzit, ce strigau 300 de oameni. (Din partidul contrar erau prezenți vr'o 30 de inși, aduși cu iutele). În urma purtării președintelui noi n'am votat, îndată ne-am retras cu toții și vom protestă alegerea. De nu ne este dat să avem reprezentanți în congregație, cu atât mai mult se întărește în inimile noastre dorul visului neîmplinit. Avem curajul să înfruntăm lupta dreaptă, fățișă. Nu ne e frică nici de baionetele jandarmilor, o viață avem și o dăm bucuros pentru națiunea noastră.“

O luptă frumoasă s'a dat în cercul **Tauțului**, unde 86 alegători români au fost conduși de dl avocat din Ineu Dr. Ioan Suciu. Infruntare merită însă preoții din Nadăș George Popovici și fiul său „Vili“, cel vestit pentru cuvântarea ungurească la înmormântarea unui român. Oamenii din această comună s'au prezentat, conduși de dl Dr. Suciu și în frunte cu Ilie Prundan și Pascu Popovici, țărani simpli, dar cinstiți și tari în credință. (Laudă lor!)

Din comuna **Felminiș** s'au prezentat 30 țărani, în frunte cu preotul George Voștinar. Comuna centrală **Tauț** și **Crestăminiș** s'au purtat nu se poate mai slab. Preoții Pavel Ana și I. Borzea din Tauț s'au înfățișat în tabăra românească *fără nici un alt vot*. Iată păstori fără turmă! Vai de capul vostru! Ce să însemne asta: nu puteți sau nu vreți să aduceți poporul din Tauț în tabăra neamului? Rău s'a purtat și preotul gr.-cat. Adrian Muntean din Crestăminiș, care pentru a nu se strică cu slujbașii dela administrație, se pupă cu notarul Muzsai.

Acum o pildă, din care încă să se vadă: De ce se codesc popii nostri? Părintele Alexandru Popa din comuna Tauț era mai nainte stâlpul partidului în comună. Acum însă i-s'a făgăduit fiului său, Ioan Popa, că pretura încă îl va sprijini la alegerea de preot în *Dud*, iar după aceea va căpăta congruă bună (care apoi se scoate în dări tot de pe pielea țăranilor. Red. F. P.) Din această cauză prea cinstitul „părinte“ Alexandru Popa a dus pe Tăuceni în tabăra Ungurilor. Poftim candidat la preoție! El vrea să ajungă preot cu ajutorul preturei!

Intre astfel de împrejurări nu mai poate fi mirare, că în cele 32 cercuri românești ale comitatului Arad, dintre 112 membri au eșit aleși numai 18 Români. Pe când Unguri sau alți pripășiți sunt 94 inși.

Ținuta mizerabilă, a atâtor prețiși conducători ai poporului *român* din comi-

tatul Aradului, ne-a îndemnat a pune aci pe hârtie numele lor, alături de faptele săvârșite. Iar dacă am avea loc, le-am fi spus cu mult mai mult.

Sperăm însă, că lumea românească de prin alte părți, în urma celor mai sus arătate, își va putea face părerea asupra acestor fel de oameni.

Ne aflăm în toiul pregătirilor pentru alegerile congregaționale Ne adresăm deci tuturor oamenilor nostri de bine, cu rugarea, ca să fie la locul lor: Să nu șovăiască, să nu-și vândă neamul și cinstea (cele mai scumpe comori pe lume), să nu se dea în brațele asupritorilor nostri „pentru un os de ros“, să nu se uite la aceia, cari n'au decât vorbe de ocară și batjocură pentru neamul nostru, — ci: să stea alături cu poporul, din mijlocul căruia au eșit și pentru a cărui luminare și înaintare sunt chemați a lupta; să le fie milă de soarta acestui popor, pe care atâția haiduci ar vrea să-l răpună, să-l subjuge din nou, nu într'o iobăgie ca cea înainte de 1848, ci într'o iobăgie modernă, omorându-l cu năcazul și sărăcia, nu legându-l de glie, ci silindu-l a lua toiagul pribegiei. Nu vă uitați, domnilor la nimicuri, la plăceri mărunte și trecătoare, fiindcă acestea vă duc numai la nenorocire.

În moment, ce poporul se va convinge, că parte mare dintre domnii nostri, nu-i mai poartă grija cum se cade, ci se pupă mai bucuros cu asupritorii nostri, — din acel moment se deschide prăpastia.

Stați, domnilor, de vorbă cu Ungurii. Dar le spuneți, că sunteți și vreți să rămâneți Români, că noi numai ca Români vrem să trăim în țara asta, că suntem milioane de suflete și prin urmare nu ne putem lăsa neamul și legea. Nu gândiți, că cu plecaciuni și lingusiri veți ajunge departe. Cu de acestea îngreunați numai poporul, iar pe D-Voastră de asemenea, astfel, că în tot momentul vă puteți pune întrebarea, dlor preoți și învățători: „Doamne, dar oare ce se va mai alege din copii mei?“

Arătați tărie și bărbăție, domnilor! Iar atunci viitorul nostru va străluci în curând, pentru că iată ce ne scrie un fruntaș român, al cărui nume e cetit azi prin toate *ziarele românești și străine*: „Momente mai potrivite ca acum nu sunt, speranțe mai frumoase, prospecte mai bune de izbândă n'am avut încă. Căci, *toată lumea privește azi spre neamul românesc. Însemnătatea Românișmului după războiul balcanic preocupă* (ii dă de gândit) *pe orice politician cuminte și cu inimă pentru țara sa, fie slav, german ori maghiar. Maghiarii pe lângă noi (ori față de noi) au puțină însemnătate! Noi suntem azi puterea hotărâtoare! Noi 14—15 milioane de Români pe un teritoriu de 300 mii kilometri pătrați și 17 milioane locuitori. Nu lucruri mărunte (fragmentare), ci toate drepturile trebuie să ni se deie în țara și patria asta a noastră, — altcum nu se poate face pace. Cele scrise în numerii din urmă ai foi D-Voastră sunt spuse din inima mea etc. etc.“*

Pentru întărirea și mai mult a scrisului nostru, am putea aduce încă o seamă de dovezi. Dar așteptăm, ca oamenii nostri, — cari încep a șovăi, în schimbul unui „os de ros“, — să vadă mai departe ca înaintea nasului! Altcum, la vreme, le va umbla rău și amar acestora!

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad) scrie asupra alegerilor congregaționale din comitatul Aradului următoarele: Trebuie să privim senini în fața stărilor și să recunoaștem adevărul ori cât de dureros ar fi el: La alegerile săvârșite în 21 Octomvrie n. c., pentru congregația comitatului Arad, preoții și învățătorii români (cinste prea puținilor, cari au fost cum se cade) s'au făcut trădători cauzei românești, și au sprijinit cu nerușinare lista Ungurilor față de lista partidului național român. Din 32 de cercuri curat românești, Românii au eșit biruitori chiar numai în două cercuri, la Cinteiu și la Otlaca. Cumpărând Ungurii pe preoți și învățători prin legile de congruă și cele școlare, lupta pentru asigurarea vieții naționale a neamului românesc din Ungaria și Ardeal a ajuns în fața unor stări grele și de însemnătate istorică. Recunoaștem, că **preoții și învățătorii din comitatul Aradului** în parte mare s'au mangrit (s'au dat cu trădătorul Mangra). Noi suntem însă pătrunși și convinși de tăria neamului nostru, de aceea sperăm, că în curând vom înlătura bolovanii, făcând canale de scurgere pe seama mocirlelor împedecătoare.“

Tot în legătură cu alegerile din comitatul Aradului, în Nr. 225 al „Românului“ dela 13/26 Octomvrie, dl Vasile Goldiș, directorul ziarului, scrie sub titlul „Preoții și învățătorii români“, între altele, următoarele: Alegerile congregaționale în comitatul Aradului au scos din nou la iveală o stare, despre care în anii din urmă s'a vorbit mult timp în sinul bărbatilor, cari au tragere de inimă pentru neamul nostru. Se da cu socoteala, că legile de congruă (ajutorul de stat al preoților) și legea școlară a lui Aponi, sunt alcătuite cu scopul vădit de a rupe preoțimea și învățătorimea din mijlocul celorlalți fruntași români, cari sunt chemați a conduce poporul românesc. Partidul național român dela început a pretins și pretinde ajutorarea bisericilor și școalelor noastre, dar în mod egal și cinstit. Guvernul s'a temut, însă, că prin dreptele cereri ale poporului întreg, lupta noastră ajunge la tot mai bune sortii de izbândă. De aceea s'a pus, ca să-și aservească pe preoți și învățători. Astfel în 1893 a adus o lege, prin care a început a da ceva ajutoare învățătorilor, iar în 1898 a adus legea de congruă. Aceste porniri ale guvernului aveau de țintă zăpăcirea preoților și învățătorilor nostri. Aceeaș țintă s'a avut în vedere și prin celelalte legi, ce s'au mai adus cu privire la congrua preoților (în anul acesta) și cu ajutorul de stat pe seama învățătorilor.

Legile de congruă sunt aduse mai cu seamă pentru preoțimea română. Ca să poată slăbi partidul național român, guvernării nostri au ajuns la gândul, ca să dea ajutoare la preoți și învățători. Că pe unii o să-i rupă de partidul nostru credem, dar că prin asta vor putea asupritorii nostri, ca să nimicească partidul național român, — așa ceva nu vor putea ajunge niciodată.

Iar ceea ce s'a făcut pentru preoții și învățătorii români din partea statului, s'a făcut din anumite gânduri politice, în urma ținutei partidului național român. Fără acest partid „popii și dascălii valahi“ nici odată n'ar fi primit nici un ban din vistieria statului maghiar. Guvernării nostri dau numai de șilă ceea ce dau, sau apoi cu

gândul, ca cu câteva fărimituri să molcomească pe o seamă de oameni. Fără luptă politică Ungurii nu vor da niciodată nimic nici bisericilor române, nici preoților ori învățătorilor români. Cu cât partidul național român va fi mai puternic, cu atât mai mult vor crește sortii de izbândă pe seama preoților și învățătorilor nostri de a primi ajutoarele lor cuvenite din partea statului. Sfârșitul trebuie să fie și va fi, că aceste ajutoare să fie date fără umilirea și încătușarea conștiinței acelora, cari primesc ajutoarele. Tot numai prin lupta partidului național român se va putea ajunge însă la acel sfârșit. E împedecă ca lumina soarelui, că preoții și învățătorii, cari slăbesc partidul național român, săvârșesc păcat împotriva dorințelor lor proprii, ei pun bolovanii în calea carului, care le aduce bunurile pământești. Se poate ca fapta aceasta de trădare să fie bine plătită pentru singuratici, ea este însă ruinătoare pentru interesele toamei preoțești. De aceea pe păcătoșii singuratici toama trebuie să-i aducă la rând.

Înțelegerea între Unguri și Români nu se poate face, decât atunci, când guvernul ungar va recunoaște dreptul poporului românesc la viața sa națională. Înțelegerea aceasta trebuie să se facă, căci o cer interesele de viață ale monarhiei habsburgice. Cum cred în Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, așa cred în ciasul mântuirii, ce trebuie să vie. Iar în ciasul acela preoțimea română trebuie să fie în fruntea acelora, cărora li se va aduce mulțumită pentru izbândă, putându-li-se spune cu drept cuvânt: luptă bună a-ți luptat.

Din Dobârca.

— Instalarea preotului Pompiliu Acelenescu. —

O frumoasă manifestație, vrednică de toată lauda, a fost cea dela instalarea preotului *Pompiliu Acelenescu* în parohia Dobârca, tractul protopopesc al Mercurii. Aceasta a avut loc Duminecă în 18/31 August 1913. În dimineața acelei zile, pe la 6 ore, în Galeș, comuna natală a dlui părinte Acelenescu, să aud sgomote și tropote de cai cu căruțe, dimpreună cu o ceată de călăreți, în frunte cu steag frumos împodobit cu panglici tricolore. Călăreții erau urmați de vreo 8—10 căruțe. Cu toții se opresc la locuința noului preot. Erau delegații comunei, cari veniau să-și aducă pe noul părinte și păstor sufletesc.

Aici au fost primiți cu multă bucurie și dragoste din partea veneratului bătrân, notar în penziune Avram Acelenescu tatăl noului păstor sufletesc. După un popac de o oră — în care timp au fost ospătați cei cari au venit a-și primi păstorul, — convoiul s'a pornit iarăși, adăugându-se mai mulți fruntași din comuna Galeș, spre a conduce fiul comunei lor în comuna Dobârca.

Trecând prin comuna Săliște, peste hotarele pline de roade, și în fine prin Apoldul-mare, convoiul să oprește la hotarul comunei Dobârca, înaintea unei frumoase porți de primire. Aici au fost primiți de dl protopop Avram Păcurariu, dl învățător Nicolae Ivan, dl preot gr-cat. și de o altă ceată de călăreți în frunte cu prapori bisericești.

După o cuvântare binechibzuită de bineventare a învățătorului N. Ivan, după vorbirea preotului gr-cat., și după răspunsul preotului P. Acelenescu în pas lin

să apropie convoiul, constător din vreo 20 trăsuri și căruțe, spre comuna Dobârca. Înaintea comunei e primit noul părinte, de tinerime și popor în frunte cu fanfara braților Poienari, cari îi stârnește multă mândrie națională văzându-i și ascultându-i.

În drum prin comună sunt ridicate vreo 15 porți de primire de către vecinătățile românești, și de pretutindeni cad asupra trăsuri cununi și buchete, așa încât până la biserică tinăra păreche e acoperită cu totul de flori, iar din pieptul poporului în-sufletit izbucnește neconținut urări de „trăiască întru mulți ani“.

Înaintea bisericeii, a cărei stradă e împodobită cu verdeață e primit de preotul administrator părintele Aron Șerb, care îmbrăcat în odăjdii, cu sfânta Evanghelie și crucea în mână îi dorește noului părinte Pompiliu Acelenescu să conducă poporul — care a arătat atâta dragoste în ziua aceasta față de noul său păstor — la mulțămire și înaintare spre a putea ține piept cu conlocuitorii sași din acea comună.

După ce părintele Acelenescu îi răspunde în câteva cuvinte, că având nădejde în bunul Dumnezeu, toată energia și puterea sa o va întrebuința pentru înaintarea în bunăstare a poporului său, mulțimea intră în biserică, unde să servește sfânta liturgie de dl protopop Avram Păcurariu, preotul adm. A. Șerb și de părintele P. Acelenescu.

O liniște domnește în biserica veche, care poartă pe umerii săi vijelia vremurilor trecute.

La sfârșitul sf. liturgii dl protopop rostește o cuvântare frumoasă, în care îl sfătuiește pe noul păstor să lucre numai și numai spre binele poporului său, să nu-și uite de datoria sfântă ce o are față de el, să-l mângăie în dureri și să se veselească împreună cu el în bucuriile lui. Cetește singilia, și apoi îi predă părintelui P. Acelenescu sfânta Evanghelie și cheile bisericeii, ca simbol al stăpânirii și păstoririi.

După aceasta în cuvinte calde și alese, adânc mișcat preotul Acelenescu mulțamește mai întâi tuturor, celorce au aranjat aceasta manifestațiune. Își amintește de antecesorul său, răposatul în Domnul părintele Dumitru Ivan, și în fine să întoarce spre iubitul său popor căruia îi mulțamește pentru dragostea arătată față de dânsul, rugându-l a păstra această dragoste și pe viitor, și astfel promite în sfânta biserică că va lucra spre propășirea și fericirea lui.

Urmează apoi banchetul aranjat de harnicele femei din Dobârca, unde au luat parte aproape vreo 100 de persoane.

În decursul banchetului fanfara Poienarilor a delectat publicul asistent cu cântece plăcute și frumoase, iar când au început imnul nostru național „Deșteaptă-te Române“, cu toții s'au sculat în picioare.

În decursul mesei s'au ținut mai multe vorbiri. Publicul a fost peste tot tare bine dispus. Ziua s'a încheiat cu o petrecere în bună ordine, stărnind toate acestea respect și admirație, atât nouă oaspeților din alte părți, cât și conlocuitorilor Sași.

Ca încheiere amintesc, că un popor care știe să-și arate atâta dragoste față de păstorul său sufletesc, nu pentru a manifesta prin aceasta, ci pentru a-și arăta inima sa plină de dragoste, — până când va ști să-și iubească biserica sa, poporul român va merge spre fericire și înaintare.

Un privitor ca oaspe.

Pentru ceice nu știu carte.

„Asociațiunea“ noastră, care e cea mai mare societate, ce se îngrijește pentru înaintarea în cultură a poporului nostru, a dat și anul acesta o scrisoare, prin care îndeamnă la *aranjarea de cursuri pe seama celor care nu știu să scrie și să citească*.

Mulți dintre cetitorii nostri, suntem siguri, că au neamuri, cari n'au avut norocul să învețe cititul și scrisul. Pe acești cetitori îi rugăm, ca să le spună celor care nu știu carte, că: „Uite, ce stă scris aici, acum poți și tu să înveți ceva carte“. Apoi să se adune mai mulți la oaltă și să se ducă la învățătorul sau preotul din sat, pe cari să-i roage ca să țină un astfel de curs pentru analfabeți. Și nu ne îndoim, că fiecare preot sau învățător în cazul acesta își vor cunoaște chemarea lor. Dacă s'ar întâmpla pe undeva, ca preotul sau învățătorul să nu bage în seamă dorințele poporului, atunci să ni se scrie. O să-i punem în foaie să le fie cinste.

Tot asemenea rugăm și pe acei domni preoți sau învățători, cari ar dori să aranjeze cursuri, dar li s'ar pune cineva contră din ură, — fie străini sau de-ai nostri, — încă să ne scrie. Voim să înfierăm și pe aceia. Voim să scoatem la iveală tot ce-i bun, ca pildă de urmat pe seama altora, dar nu vom cruța nici pe ceice nu fac nimic.

Și suntem chiar nerăbdători să vedem: Ce vor face pentru țărănime preoții și învățătorii nostri, cari acum câteva zile în comitatul Aradului s'au pupat cu Ungurii? Așteptăm să vedem dragostea lor pentru aceia, din mijlocul cărora au eșit. Sau că ei vreau numai congruă și ajutoare, iar încolo mila Domnului!?

Din acest prilej mai ținem a aminti, că la adunarea „Asociației“ dela Orăștie, — acum câteva săptămâni, — s'a făcut dureroasa constatare, că, deși „Asociația“ a fost pus anul trecut mai multe premii pentru ceice aranjează cursuri pentru analfabeți, — totuși tare puțini preoți și învățători au aranjat astfel de cursuri. Mai faceți ceva, domnilor, și în această privință, că timp aveți, — numai să vreți, — iar de de lipsă încă este până dincolo!

Căutați să fiți mândri, când vă vedeți încunjuțați de oameni cu pricepere, iar nu de aceia, cari cugetă, că peste vârful dealului de lângă sat se găte lumea.

În cele următoare lăsam să urmeze scrisoarea comitetului central al „Asociației“. Această scrisoare a fost adresată către directorii despărțămintelor „Asociației“. Cuprinsul e următorul:

Domnule director! Vremurile în cari trăim ne silesc a căuta o adevărată apropiere de popor, cu gândul curat de a-l smulge cât mai curând din întunerecul neștiinței și a-l ridică în rândul neamurilor culte, conștie de chemarea lor pe lume. Viitorul poporului nostru numai atunci va fi asigurat, când el va avea o puternică cultură națională, care îl va ajuta în lupta pentru existență alături de celelalte popoare.

Condiția primă a oricărei culturi conștie e *cunoștința de carte*, fără de care astăzi un popor nu-și mai poate îndruma soarta pe cărări mai bune. Scăderea cea mai mare a poporului nostru e tocmai lipsa cunoștinței de carte. Putem spune că analfabetismul (neștiința de carte) e cauza

la mai toate relele de cari pătimizește poporul nostru. E timpul ca toți cărturarii să se aștearnă pe muncă serioasă pentru a scăpa pe țărani de rușinea analfabetismului, care e o primejdie pentru însăși existența națională a poporului nostru.

În anii din urmă „Asociațiunea“ și-a dat toată silința să organizeze cursuri de analfabeți. În multe părți ele au reușit și au dat rezultate îmbucurătoare. Nădăduim că și consistoarele o vor sprijini în această străduință a ei. Asociațiunea își ține de datorință a îndemna și în acest an toate despărțămintele sale să reiee aranjarea cursurilor de analfabeți în toate comunele de pe teritoriul despărțămintelor. În ce privește organizarea acestor cursuri să servească de îndrumare următoarele:

1. Directorii despărțămintelor să trimită această circulară domnilor preoți și învățători, invitându-i ca într-o Duminică sau sârbătoare, după terminarea slujbei, să aducă la cunoștința poporului înființarea cursului de analfabeți, explicându-le însemnătatea lui. În aceeași Duminică să înscrie pe toți țărani (bărbați și femei) cari doresc să urmeze cursul. Propaganda pentru înscriere să urmeze și după aceea la toate zilele potrivite.

2. Cursurile se vor ține de regulă din Noemvrie până în Februarie. În acest timp se vor ține în fiecare săptămână, în 3—4 zile, câte 2 ore, mai ales seara. În caz când numărul celor înscriși la curs ar fi prea mare, se vor împărți în grupuri (grupul femeilor și bărbaților sau grupul tinerilor și bătrânilor). Cursurile se vor ține în școală sau în alt local potrivit Cheltuielile de luminat sau încălzit le va suportă comuna politică sau bisericească eventual se vor acoperi dintr-o colecție făcută între cei înscriși la curs.

3. Cursurile vor fi ținute de domni preoți sau învățători. Se vor propune, după metodele cunoscute, următoarele obiecte:

1. Citirea, 2. Scrierea și 3. Socoteala. *Pentru Citire, Asociațiunea, la cerere, împarte gratuit atâtea Abecedare de I. Bota, câte are lipsă fiecare comună.* Pentru acest scop trebuie să se cunoască numărul ascultătorilor și fiecare comună să ceară numai atâtea abecedare de câte are lipsă. Ar fi păcat ca abecedarele să se risipească fără nici un folos.

4. La sfârșitul anului se va face un examen, în fața directorului despărțământului sau a unui membru al comitetului cercual, eventual a dlui protopop. Examenul va fi public și după terminarea lui se vor aranja și alte sârbări (coruri, reprezentații teatrale, jocuri etc.). Cei cari au făcut progrese mai mari, vor fi distinși cu câte un premiu (de pildă un abonament la „Biblioteca populară a Asociațiunii“ sau la o foaie populară). Înainte de examen se va face din partea instructorului o listă a celor ce s'au prezentat. Această listă, semnată de instructor și de președintele examenului, se va înainta comitetului central al Asociațiunii.

Pentru a răsplăti întrucâtva munca săvârșită, comitetul central a hotărât să împartă *10 premii de câte 50 cor.* între acei domni preoți și învățători, cari până la 1 Mai anul 1914 vor dovedi că au instruit și scris și citit mai mulți analfabeți în cursul iernii 1913/14. Pe lângă aceste premii, despărțămintele sunt rugate să împartă și alte premii, fie din averea lor, fie din donațiunile băncilor și particularilor.

Un mijloc foarte bun pentru a trezi între țărani neștiutori de carte interesul față de scris și citit sunt *șezătorile culturale*, care trebuie să se țină Duminică și în sârbători. La aceste șezători să se discute cu țărani afacerile ce-i interesează pe ei, apoi preotul sau învățătorul să le povestească întâmplările mai însemnate cete prin gazete, să le cetească din vre-o carte bucăți potrivite, să cetească chiar și câte un țaran priceput, iar tineretul să declame și să cânte diferite poezii și cântări. Aceste șezători dau viață scrisului și cititului, pe care le învață ceice urmează cursurile de analfabeți. Poporul încetul cu încetul trebuie dedat, ca cunoștințele lui de carte să le întrebuințeze în viața practică pentru trebuințele lui reale, căci altfel toată învățătura lui n'are nici o valoare.

Cu ocazia șezătorilor, cărturarii să explice țăraniilor rostul „Asociațiunii“, să-i îndemne să se înscrie membri ajutători, arătându-le broșurile ce le primesc în schimbul taxei de 2 cor. și cetindu-le din aceste broșuri. Tot cu ocazia acestor șezători să se înființeze și *agenturi de ale Asociațiunii*.

Atragem atențiunea tuturor directorilor de despărțăminte, a preoților și învățătorilor, că cursurile de analfabeți nu pot fi oprite de organele administrative ale statului, fiindcă, conform statutelor aprobate de guvernul țării, Asociațiunea e îndreptățită a aranja asemenea cursuri, cari țin-tesc promovarea culturii noastre.

D-nii directori ai despărțămintelor, în raportul lor anual către comitetul central, să raporteze despre toate cursurile de analfabeți, cari s'au ținut pe teritoriul despărțământelor, chiar și când ele nu s'ar fi ținut în cadrele Asociațiunii.

Sibiu, 16 Octomvrie 1913.

Andrei Bârseanu, Oct. C. Tăslăuanu,
prezident. secretar.

Știri politice din străinătate

Serbia și Albania. După știrile so-site din Belgrad, trupele sârbești cari au fost înaintat pe teritor albanez, s'au întors iarăși înapoi pe teritoriul sârbesc, de unde își păzesc granița. De aici ar urmă, că de acum încolo o să fie pace între cele două țărișoare.

Asupra înaintării trupelor sârbești pe teritoriul albanez se mai dau acum unele amănunte. Iată ce zic Sârbii: Noi știm, că Austro-Ungaria se va împotrivi contra înaintării noastre în Albania, dar cu toate acestea n'am voit să retragem trupele înainte de-a fi primit provocare din partea Austro-Ungariei. Ne veți întreba: pentru ce am făcut această „manevră“? Răspundem: fiindcă știm, că revoluția neașteptată a Albanezilor n'a fost străină de gândurile unor cercuri (Berchtold) din Viena. Dar cu toate acestea știm, că, pentru moment, Austro-Ungaria nu va putea ajuta față pe Albanezi.

Ceeace putem spune pentru zilele viitoare, zic Sârbii, este: Mapa (harta) pe-ninzulei balcanice așa cum a fost hotărâtă în cele trei conferințe dela Londra, București și Constantinopol nu va mai putea fi schimbată. Alianța noastră cu Grecia și prietenia cu România ne dă dreptul să ne credem scutiți de orice bucluc ne-așteptat.

Lupta în comitate.

Dintre afacerile mai de însemnătate, ce se petrec în toamna anului acesta, pentru noi Români sunt alegerile congregaționale. De afacerile comitatului trebuie să ne interesăm, ca și de cele comunale sau bisericești, școlare etc. Aci, la comitat, se făuresc atâtea rele contra poporului. De aceea avem cu toții datorința a ne îngriji, ca în congregație, — care e a se asemăna cu reprezentanța unei comune, — să ajungă cât mai mulți Români buni și vrednici.

Cetiți cu toții pilda rea, ce au dat-o Arădanii. Dar puiu de Român să nu-i urmeze, pentru că nu-i bine așa ceva!

Pe Marția viitoare vor fi alegerile în comitatul Făgărașului. Românilor noștri din partea locului le atragem de cu bună vreme atenția asupra Arădanilor. Să nu le urmeze pilda lor, fiindcă pe viitor vom fi tot mai necrutători față de oricine. De asemenea ne adresăm conducătorilor români din comitatul Făgărașului, observând, că ne-ar plăcea ca pe viitor să nu mai auzim de *certuri personale și jigniri* de tot felul, cari apoi zădărnicesc orice luptă. Ne place a crede, că în aceste zile se va fi pus capăt nesfârșitelor hărțueli personale, altcum *în viitor nu vom mai cruta pe nimenea*. Din motive de răzbunare personală nu-i permis să sufere cauza românească. Oricine caute a se ridica prin muncă stăruitoare, iar nu prin câte hărțueli pătimase.

Intre cetitorii foi noastre numărăm o mulțime din comitatul Făgărașului. Nu credem să fie comună, unde să nu meargă câteva exemplare. Pe acești frați ai noștri îi rugăm să cetească cu grije următorul

Apel către alegătorii români din comitatul Făgărașului.

Alegătorii români din istoricul nostru comitat, vor avea iarăș prilejul să dea o nouă dovadă de hărnicia lor, stăpânită de o pătrunsă mândrie națională și de o ne-strămutată dragoste față de limba și legea noastră românească, precum și de încrederea și alipirea ce o au față de bărbății lor, conducători firești ai poporului nostru.

In 4 Noemvrie st. n. a. c. (Marți) se vor face alegerile de membrii în adunarea comitatului (congregația, consiliu municipal). Clubul nostru comitatenz a candidat în toate cercurile tot Români buni, neatârnat de nimenea, cari vor apăra în tot locul și în toate timpurile drepturile Românilor, și se vor lupta împreună cu ceilalți, pentru a crea o soartă mai bună poporului român din Țara Oltului.

Multe lucruri bune se pot face în adunările comitatului, pentru bisericile și școlile noastre românești și pentru binele obștesc al poporului. Dar tot și atâta rău se poate face.

Aici e locul de plângere, aici se pot tămađui relele și sbiciui fărădelegile, cari le fac stăpânii mici și mari față de popor. Și oare cine o poate face aceasta în ziua de azi? Singuri candidații români naționali, neatârnat de domnii stăpânitori, căci numai aceia au curajul, au voința și au puterea a combate relele, și a trage pe cei păcătoși la răspundere.

Este datorința sfântă a fiecărui alegător român, *că la alegerea din 4 Noemvrie să-și dea votul numai pentru candidați naționali!* Și nu credem, că se vor afla printre alegătorii români și vânzători de neam, ca Iuda, care a vândut pe Christos.

Vă facem atenți, că sunt și Români de aceia, cari *fiind funcționari*, trebuie să joace cum le poruncește stăpânul. Aceștia apoi totdeauna sunt în contra Românilor și votează totdeauna cu contrarii noștri. Deci, *nici pentru funcționari, născuți Români, să nu dați votul*, cu atât mai puțin pe cei streini de limba și de legea noastră.

Să nu vă lăsați nici amenințați, nici înfricoșați, nici spăriați de ceata slujbașilor, căci n-au dreptul se vă facă nici cel mai mic rău pentru votul dat. Să nu vă vindeți sufletele ca Iuda.

O lege nouă criminală pedepsește aspru cu închisoare pe toți funcționarii, cari încearcă să înduplece sau să împedecă cu orice fel de amenințări, sau cu apucături, sau cu puterea, sau cu bani pe un alegător, ca să nu-și dea votul pe cine vrea el. — Aceștia trebuiesc toți arătați bărbatilor noștri conducători. Nu primiți bilete de votare dela contrari și nu lăsați să vi-le ia pe cele căpătate dela oamenii noștri.

Nădăjduim deci, că și în ziua de 4 Noemvrie alegătorii români din comitatul Făgărașului vor dovedi, că sunt tot cei dela alegerile din 1910, când și-au atras asupra lor lauda și admirația întregului neam românesc. — Rușinea neamului va cădea asupra tuturor celor rătăciți, vânzuți și vânzători de neam. — Acum ori nici odată... Sus inimile, toți câți sunteți creștini buni și Români adevărați!

Din ședința Clubului român comitatenz, ținută în Făgăraș, la 17 Octomvrie st. n. 1913.

Dr. Ioan Șenchea,
prezident.

Matei C. Jiga,
secretar.

Nicolae Borzea protopop, Iacob Popa vicar, Dr. Iancu Mețianu mare proprietar, Dr. Nicolae Șerban deputat, Ioan Hamzea protopop, Moise Brumboiu protopop, Dr. Octavian Vasu avocat, Dr. Hariton Pralea avocat, Dr. Teodor Popescu avocat, Dr. Hoadrea avocat, Dr. Iuliu Deceanu avocat, Dr. Oct. Cernea avocat, Dr. Ioan Neamțu avocat, Dr. Liviu Pandrea avocat, Dr. Dănilă Vasu avocat, Dr. Const. Moldovan avocat, Dr. Victor Pralea avocat, Dr. Nicolae Boeriu avocat, Dr. Iulian Cârje avocat, Dr. Traian Stoica avocat, Dr. Sâmpălean avocat, Dr. Sângiorgian avocat, Gavrilă Cornea preot, Ioan Banciu, Victor Vulcan, Iosif Cațaveiu, Aron Gogonea, Moise Micu, George Enescu, Ioan Străvoiu, Ioan Popița, Ilarie Plotogea, Ilarie Reit, Ioan Stanciu, Alexandru Șerban, Maximilian Motocu, Nicolae Vijoli, Nicolae Recean, Iosif Opriș, Trandafir Dragomir, Nicolae Aron, Dumitru Mandea, Ilie Comșuța, Nicolae Solomon, Alexandru Popa, Pavel Borzea, Andrei Savu, Mateiu Nicoară, Ioan Pop David, George Vasu, George Boeriu, Emilian Aldea, Aurel Mușat, George Boeriu, Zaharie Pop, Nicolae Boeriu, Basiliu Vasu, Ioan Fulicea, Grig. Manoilă, toți preoți. Ioan Dejenariu comptabil, Costi Toma cassar la „Furnica“, Aurel Borzea comptabil la „Olteana“, Aurel Negruțiu, Ioan Petrișor învăț. pens., Șofron Prună învăț. pens., Ionică Bârsan, Zosim Oana, Ionică Fulicea, Șandru Fulicea, Ioan Cazan, proprietari și alți mulți.

Lista candidaților naționaliști: 1. De cercul Tohanul-vechiu, se țin următoarele comune: Tohanul-vechiu și nou, Zărnești, Poiana mărului, Branul întreg și Holbav.

Incredințatul partidului e: Dr. Iancu Mețianu proprietar, Zărnești.

Candidații naționaliști sunt: Pompiliu Dan, inv.-dir. Zărnești, Haralampie Ungur Tohanul vechiu și George Babeș, Bran.

2. De Șinca veche, se țin comunele: Șinca veche, Șinca nouă, Ohaba, Șercăița și Buciumul.

Trimișii partidului sunt: Dr. Hariton Pralea și Dr. Costache Moldovan avocați în Șercaia.

Candidați naționaliști sunt: Emil Pop not. penz. Șinca-veche, Ionică Bârsan, propr. Șinca veche, Ioan Pop, Șinca veche și Dr. Costache Moldovan adv. Șinca veche.

3. De cercul Șercăii se țin: Șercaia, Vadul, Gridul, Mândra, Toderița și Răușor.

Candidații naționaliști sunt: Ioan Bunea preot Vad, Dr. Deceanu, Dr. N. Boer, adv. Șercaia și Ilarie Cocan preot Mândra.

4. In cercul Veneției de jos, sunt comunele: Veneția de jos, Veneția de sus, Comana de jos, Comana de sus, Cuculata, Dărăul și Lupșa.

Conducătorii partidului: Dr. Traian Stoica și Dr. Ioan Neamțiu, avocați în Șercaia.

Candidații naționaliști sunt: George Comănicu preot Veneția de sus, Emilian Aldea preot Veneția de jos, George Comșia Veneția de jos, Dr. Tr. Stoica și Dr. Ioan Neamțiu avocați, Șercaia.

5. De cercul Mărgineni se țin următoarele sate: Mărgineni, Șebeș, Hârșeni, Ileni.

Conducătorii cercului: Dr. L. Pandrea, Dr. Camil Negrea avocați în Făgăraș.

Candidații naționaliști sunt: Gavrilă Cornea preot, Ileni, Dr. Camil Negrea adv. Făgăraș, Ionică Fulicea propr. Mărgineni, Valer Dâmboiu preot Șebeș.

6. De cercul Vaida-Recea se țin: Vaida-Recea, Teleki-Recea, Dejani, Copăcel, Berivoi mici și mari, Iași, Netot, Săvăstreni, Săsciori.

Conducătorii cercului: Dr. Nic. Șerban deputat, Iacob Popa vicar și Mateiu Jiga, direct. „Furnice“ Făgăraș.

Candidații naționaliști: Mateiu Jiga dir. „Furnice“ Făgăraș, Șofron Prună inv. penz. Iacob Popa vicariul Făgărașului, Nicolae Vijoli inv. penz. Teleki-Recea, Ioan Dejenar, contabil Făgăraș.

7. De cercul Voila se țin: Voila, Dridif, Ludișor, Galați, Hurez, Beclean, Luța. Conducătorul cercului: Dr. Dănilă Vas adv. Făgăraș.

Candidații naționaliști: Dr. Dănilă Vas adv. Făgăraș, Iosif Opriș preot Dridif, Dr. Virgil Pagubă cand. de adv. Făgăraș, George Vas preot Voila.

8. De cercul Lissa se țin: Lissa, Breaza, Pojorta, Voivodenii mici și mari, Sâmbăta de sus.

Conducătorul cercului: Dr. Octavian Vas adv. Făgăraș.

Candidații naționaliști: Iosif Cațaveiu preot Lissa, Nicolae Boer preot, Breaza, Alexandru Popa preot, Lissa.

9. De cercul Viștea de jos se țin: Viștea de jos, Viștea de sus, Drăguș, Sâmbăta de jos, Beșimbac, Rucăr, Feldioara.

Conducătorul cercului: Nicolae Borzea protopop, Făgăraș.

Candidați naționaliști: Ioan Banciu, preot, Viștea de jos, Dioniziu Stanciu, preot Viștea de jos, Aurel Borzea, contabil Viștea de jos și Ioan Stanciu preot, Viștea de jos.

10. De Arpașul de jos se țin: Arpașul de jos, Arpașul de sus, Noul-Român, Găinar, Ucea de jos, Ucea de sus, Corbi.

Conducătorul cercului: Dr. Ioan Șenchea avocat Făgăraș.

Candidații naționaliști: Vasile Vas, preot, Arpașul de jos, Alexandru Bugner preot Noul-român, Aurel Mușat preot Ucea de sus.

11. De cercul Scoreiului se țin comunele: Scoreiu, Porumbacul de jos și de sus, Serata, Cârța, Colun, Oprea și Streza Cârțișoara.

Conducătorii cercului: Dr. Victor Pralea avocat Făgăraș, și Dr. Iulian Cârje, avocat Făgăraș.

Candidații naționaliști: Ilie Comșuția preot gr.-cat. în Porumbacul de jos, Dr. Victor Pralea avocat Făgăraș, și Dr. Ioan Cârje adv. Făgăraș.

Chiuituri și Pilduri.

— Pentru cei cu musca pe căciulă. —

Foaie verde, foi de linte,
Arză-mi-te focul cinste,
Că mult ești tu răbdătoare,
Cum nu e altul sub soare.

Azi te calcă și te 'ntoarce
Prin noroiu și prin băltoace,
Câți părliți și câți golani,
Fanfaroni și sobolani.

Iar mâne, ce fățarie,
Ești chemată mărturie.
Și tu cinste răbdătoare
Li puni iară în picioare

Pe mișei, cu-al tău cuvânt; —
Cum te rabdă domnul sfânt?

Unii cu drag te 'ngrijesc,
Loc în suflet îți găsesc,
Și te apără de rău,
Ți se 'nchin ca unui zău.

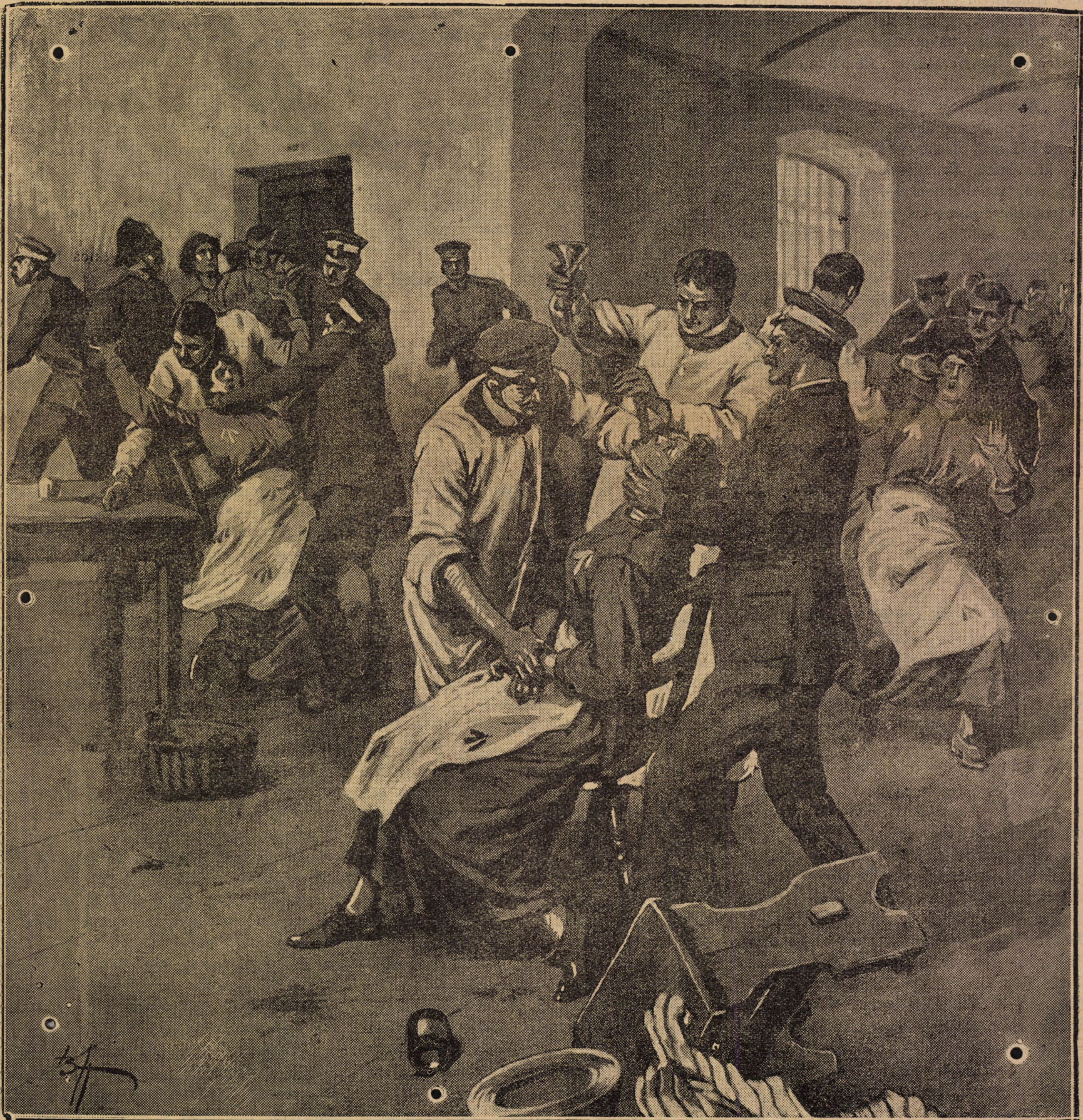
Și tu, cinste, dintr'o mie
Unui de-i stai mărturie...
Iar pe celce te-a păpat
Il desmerzi ca pe-un 'mpărat...

*Dar de nu-ți vei da de gol,
Cinste, te scot din ocol!*

„Tras Pesfoară“.

Greva sufragetelor engleze contra mâncării în închisoare.

— Cum li-se dă mâncarea cu de-a sîla. —

Despre sufragetele engleze am mai scris în diferite rânduri. *Sufragete* se numesc femeile acelea, cari luptă pentru dreptul de vot la alegeri. Că femeile încă voesc a ajunge la acest drept e de înțeles. Dar mijloacele, cu cari luptă ele, sunt cam curioase. Sufragetele engleze au pornit,

însă, o luptă ca niște nebune: dau foc la case, aruncă bombe și fac atentate, crime etc. Iar dacă sunt prinse și duse în închisoare, ele nu vreau să mănânce de loc. Prin asta silesc pe judecători, ca să le lase iarăși libere, fie și numai pe puțin timp, deoarece în curând sunt din nou înghățate

și trase în cercetare. Ba directorii închisorilor au rânduit de multeori și darea mâncării cu de-a sîla. Un astfel de caz ne arată chipul nostru de sus. Lucrul se petrece în Londra. Pandurii închisorii țin pe sufragete, iar bucătarii vreau să le dea mâncare cu de-a sîla.

Pentru monumentul lui Vlaicu la Orăștie.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ a lansat următorul *Apel* pentru monumentul lui Aurel Vlaicu la Orăștie:

Sfârșitul tragic al lui Aurel Vlaicu a zguduit ori și ce inimă românească. Aurel Vlaicu a fost o mândrie națională a noastră, a fost un erou, care a căzut jertfă unui gând îndrăzneț. El va rămâne în istoria culturală a poporului românesc un simbol al străduințelor noastre de a cuceri cele mai înalte culmi ale civilizației omenești, un simbol al avântului nostru spre idealuri mari.

O recunoștință elementară ne impune, ca acestui vrednic fiu al poporului nostru să-i ridicăm în Orăștie, leagănul copilăriei lui și locul, spre care a ținut în clipitele sale din urmă, un monument, care să povestească și generațiilor viitoare faptele lui de erou al științei.

„Asociațiunea“ face deci apel către întreaga obște românească, să contribuie cu sume cât mai însemnate pentru monumentul lui Vlaicu. Preoții să explice sătenilor importanța monumentului și să-i îndemne, să contribuie și ei, cel puțin câte 10 bani, ca astfel monumentul dela Orăștie să fie al poporului întreg.

Listele de subscripție, împreună cu sumele colectate, se vor trimite, până la 1 Ianuarie 1914, la Biroul Asociațiunii, Sibiiu (Nagyszeben), str. Șaguna Nr. 6. Totodată rugăm ziarele noastre, să binevoiască a trimite Asociațiunii sumele ce le-au colectat până acum pentru monumentul Vlaicu. „Asociațiunea“ se va îngriji, la timp de comandarea, executarea, așezarea și desvălirea monumentului.

Sibiiu, din ședința comitetului central, ținută la 4 Octomvrie 1913.

Andrei Bârseanu, Oct. C. Tăslăuanu,
prezident. secretar.

O listă de subscripție se află depusă și la administrația „Foi Poporului“, unde se pot înscrie sau pot trimite bani oricine. Toate dăruirile intrate la noi le vom cvita în foaie. Până acum avem dăruirile publicate în Nr. 38 și 39, cari toate le-am indus în această listă, precum și cele publicate mai jos în acest număr. Anume:

O colectă frumoasă au făcut locuitorii de pe Valea Lotrului, județul Vâlcea, România, cari au binevoit de a-și depune micul obol pentru ridicarea unui monument în Ardeal, iubitului aviator Aurel Vlaicu din inițiativa D-șoarei Maria I. Bangală, o fiică a Ardealului și abonată a foi noastre. Iată numele contribuitorilor: Gh. N. Băra 50 b., Ion Bangală 2 lei, D-ra M. I. Bangală 1 leu, Ion Dumitrescu 50 b., Nicolae Borhină 1 leu, Ion Bărbulescu 20 b., Dumitru Todoran 20 b., Constantin Petrescu 1 leu, Maria Colhon 30 b., Vasile Predescu 1 leu, Pandele Stoenescu 30 b., Gheorghe P. Bubu 1 leu, Sima Gh. Cernea 50 b., Gh. Gh. Moian 1 leu, Ion Ionescu 10 b., Gh. Cucu 50 b., Marieta N. Ionescu 20 b., Nicolae Gh. Moian 25 b., Bucur Droc 50 b., Ana Predescu, Nicolae Mălăescu și Const. Brodaru câte 50 b., Irina I. Saschiz 2 lei, Fotache Slăvilăscu 1 l. 50 b., Costache, Societatea Oltu 1 l. 50 b., Zamfir Petrescu 1 leu, Frasă, Societatea Oltu 2 lei, Herman, Societ. Vasilatu 2 lei, Elena

Gh. Popescu 2 lei, Bogdan Diaconu 1 leu, Tudor Vâlcu 20 b., Văduva Năstase 10 b., Ion Vâlcu 20 b., Ion Țiparu 10 b., Const. Podaru 10 b., Gh. N. Bărdașu 1 leu, Man Ungureanu 20 b., Gheorghe Oprescu 50 b., Dumitru Bărdașu, Gh. Tecărau, Ion Cătrăneț și Nicolae Efrim câte 20 b., Ion Turcu și Const. Turcu câte 50 b., Nicolae Ciutu, Tudor Lungu și Dum. Moian câte 20 b., Tudor Turcu 30 b., Ion Vlășceanu 1 leu, Nicolae Bordea, Tia Vasilcan și Ion Vasilcan, câte 50 b., Achim Bodea 1 leu, Maria Duma și Gh. Albu câte 50 b., Mihailache Drăghicescu și Iacob Bogdan câte 1 leu, Simon Trifan 50 b., Florea D. Bărdaș 1 leu, Const. Marica și Florea Diaconescu câte 20 b., Ionică Crace și Ion R. Socolescu câte 50 b., Ion Sterian 15 b., Sotir Georgescu 50 b., Nicolae Scântee și Florea Socolescu câte 1 leu și Const. I. Ionescu 50 b. Total 44 lei 15 bani sau în bani de ai noștri, după detragerea cheltuielilor de poștă, 40 cor. 45 bani, care sumă am primit-o la administrația foi noastre.

Tot în zilele acestea am mai primit suma de 2 cor., dela abonatul nostru Andrei Lungociu din Marxloh (Germania) și 1 cor. dela Paraschiva Stoica din Șurmică.

Cei mulți să le urmeze! Pentru Vlaicu suntem datori a da fiecare câte ceva!

Trupa teatrală Antonescu în Sibiiu.

Trupa artiștilor bucureșteni a sosit în orașul nostru Sâmbăta trecută, în 25 Octomvrie n. c. În aceeași zi, seara au dat prima reprezentație, iar Duminecă și Luni a doua și a treia reprezentație, cari toate au avut loc în sala dela „Casa societății“ (Gesellschaftshaus).

În ziua primă s'a jucat „Legea ertării“, comedie franceză în 3 acte de Landay, tradusă de H. G. Leca. Cuprinsul piesei este pe scurt, următorul: Din fost lucrător, un anumit Lerault, ajunge fabricant mare, apoi prin diferite intrigi și meșteșugiri de politician, ajunge deputat, înălțându-se pe spinarea lucrătorilor, pe cari, după ce i-a înșelat de p'au ales, el nu-i mai bagă în seamă. Are și o fată, Berta, care îi face toate vorbirile lui, dar ea e cu mult mai bună la inimă, decât să crească în felul de gândire al tatălui ei. Lerault mai are și un secretar, de care, la urmă, încă își bate joc. Acest biet tinăr, ajuns odată într-o mare strâmtoare de bani, pentru a scăpa de moarte pe o femeie, a furat 500 de franci, pe cari i-a dat medicului. Dar furtul a fost descoperit, iar secretarul Victor pedepsit. Din cauza asta el nu-și mai găsiă post. Lerault l'a luat, voind a arăta prin aceasta iubire față de deapropoale. Dar el folosește aceasta faptă pentru a agita la alegeri, zicând că el e ocrotitor al celor slabi și lipsiți de ajutor. Lucrătorimea îi crede și-l alege deputat. Dar acum Lerault se schimbă cu totul. El se întoarce de către ceice l'au ales, iar pe Victor îl dă afară din serviciu, fiindcă a auzit, că el iubește pe Berta, fata lui Lerault. El poruncește fetii să se mărite după fiul unui fabricant, care consimte cu Lerault la o tovărășie de negoț. Berta nu vrea. Iar Victor, după ce e izgonit din casă, știind că acum Lerault l'a spus prin toate adunările, cumcă el a fost pedepsit pentru furt, — se împușcă într-o odaie de-alături. Văzând acestea, Berta începe a muștra pe tatăseu, că decât să

facă el astfel de fapte, mai bine să se întrepună în cameră pentru o lege, prin care să se ușureze viața celor pedepsiți de multe ori pentru fapte săvârșite în momente de desperare.

Rolurile de căpetenie au fost jucate de dl Antonescu (Lerault), d-na Marioara Antonescu (Berta, fiica lui Lerault), dl Georgescu (secretarul Victor), apoi dl I. Georgian (Garois), d-na El. Sterescu (soția lui Lerault) d-na M. Rudeanu (servitoarea Fany). Subiectul piesei, care e luat din viața orașelor mari, nu e rău, dar nici chiar potrivit pentru poporul nostru, căruia e de lipsă a-i da bucăți cu colorit național cât de cât mai pronunțat. Dar, ținând cont, că acesta e primul turneu al trupei Antonescu și având în vedere, că cine știe cum s'a dat concesiunea guvernului, nu voim a insista mult asupra acestui lucru.

A doua piesă, „Năpasta“, dramă în 2 acte de I. L. Caragiale, e o creațiune cu subiect românesc. Dumitru Cirezarul, gospodăru în Corbeni, a fost găsit într-o zi ucis în pădurea de lângă sat. Puțin în urmă, luleaua, tutunul și amnarul mortului sunt aflate la Ioan pădurarul. Acesta, pe temeiul unor mărturisiri smulse prin bătaii și torturi, care îi zdruhcesc chiar și mintea, e judecat și osândit la ocnă pe viață. Soția ucigașului, Anca, la un an după înmormântarea ființei iubite, își calcă pe inimă și se mărită cu Dragomir cărcimarul, care o urmărește cu dragostea lui încă de multă vreme. Chiar din ziua, în care o cere el de nevastă, o umbră de bănuială incolțește în sufletul femeii. Ea urmărește apoi și spionează pas cu pas tot ce face Dragomir. Nimic nu-i rămâne nebagat în seamă. Astfel din grija lui bătaioare la ochi pentru sufletul răposatului, din turburarea și mânia ce-l cuprind când i-se amintește de el, din stăruința cu care se interesează de pedepsele ucigașilor, din visurile urite ce-l chinuesc tot mai des, Anca pricepe că în sufletul lui Dragomir se petrece o luptă dureroasă. Și tocmai aceasta o întărește mai mult în bănuielile ei, că Dragomir e ucigașul soțului ei. Au trecut 9 ani. Acum încep a se desfășura tot mai tragic faptele și stările sufletești între Ioan Ocașul, cărcimarul Dragomir și soția lui Anca.

În piesa aceasta am avut ocazie a vedea un adevărat măiestru al artei dramatice: pe dl Ioan Brezeanu în rolul lui Ioan ocașul. Felul, cum dl Brezeanu a predat pe Ioan ocașul, a trebuit să zgudue pe orice persoană. Atâta putere și măiestrie a pus Brezeanu în predarea vieții unui om năcăjit și încărcat, pe nedreptul, de suferință, încât trebuia să te minunezi privind-l. Au fost clipe, când am privit adevărată artă românească, cum așteptăm să ne mai arete în curând trupa dlui Antonescu. Foarte bine și-au jucat rolurile și dl C. Mărculescu (cărcimarul Dragomir), T. Georgescu (învățătorul Gheorghe), dna M. Antonescu (Anca, soția lui Dragomir).

Duminecă seara s'a jucat comedia în 3 acte „O căsnicie“, de Ursachi. În piesa aceasta se combate luxul nebun al unor doamne. Îndeosebi se scot la iveală mofturile unei fete rău crescută și măritată apoi după un avocat, care e om modest și sânguincios, din care cauză nu poate suferi tot luxul nevestei. Dar nevasta avocatului mai e ajutată în mofturi și de o mătușă a ei, cum și un student, ce nu mai isprăvește cu învățatul, dar cu atât mai bine vrea să dea pe domnul, pe galantul, pe omul ce

caută să se facă plăcut femeilor, deși nu-i nimic de el. În urmă soția avocatului se convinge, că bărbatul ei nu e nici decât om rău, ci de vină este ea că nu ascultă de el, lăsându-se de sfaturile mătușe-sa, care i-a dat creștere și sfaturi atât de nepotrivite. Se împacă deci cu bărbatul, care voia altcum să se despărtească de ea.

Rolurile mai de seamă le-au avut: dl Antonescu (advocatul Dorneanu), dna M. Antonescu (Didina, nevasta avocatului), dna Maria Ciucurescu (mătușa Zinca), d-soara S. Ionescu (fata lui Oltescu) etc. În seara aceasta am avut ocazia de-a vedea pe dna Ciucurescu (Zinca), care încă e o măiastră în arta teatrală.

Luni, când a fost a treia reprezentație, s'au jucat: „Puiculița“, comedie într'un act și „Noaptea furtunoasă“, comedie în 2 acte, de Caragiale. Aceste piese sunt mai cunoscute, fiindcă s'au jucat de mai multe multe ori și pe la noi. De aceea nu le mai spunem cuprinsul. Rolurile încă au fost predate de aceleaș persoane, ca și în serile prime.

Intocmai dupăcum noi, Sibienii, am rămas mulțumiți de prestațiunile artiștilor nostri dela București, — tot asemenea, credem, că au rămas și ei mulțumiți de succesul avut: în toate 3 serile nu era cu puțință a mulțumi cu bilete pe toți. Atâta lume, din Sibiiu și jur, se adunase. O dovadă aceasta, că Sibiiul ar putea susține o trupă teatrală cu mult mai mult ca 3 zile, poate chiar și o lună, numai să se dea piese bune. Și-apoi nu trebuie trecut cu vederea, că în teatrul orășenesc n'ar fi încăput toată lumea. Sala dela „Casa Societății“ e mai mare ca teatrul.

Dragostea Sibienilor față de artiștii nostri s'a mai dovedit și prin îmbierea mai multor cununi și buchete de flori dlor Brezeanu, Antonescu, d-nelor Ciucurescu, Antonescu etc. Iar Duminecă seara, după teatru, publicul românesc s'a întrunit în restaurantul Satler (fost mai nainte Brote). Aci s'a aranjat o cină comună în onoarea artiștilor bucureșteni, cărora le dorim succes desăvârșit peste tot locul.

În decursul celor trei reprezentații multă lume românească se întrebă: Dar bine, de ce nu se joacă în teatrul orășenesc? Aceștia erau apoi lămuriți, că **teatrul orășenesc n'au vrut Sașii să-l dea** Românilor, fiindcă, vezi Doamne, tocmai în Dumineca asta trebuie să joace și niște diletanți de-ai lor. Toți ai nostri, la auzul acestor vorbe, nu-și puteau din destul exprima indignarea pentru purtarea Sașilor. Ba în „Gazeta Transilvaniei“ s'a exprimat dorința, ca Sibienii să boicoteze teatrul german din loc, care încă avea datorința morală a da o seară unei trupe străine. Asta nu atât pentru „trupa colegă“, ci mai mult cu considerare la publicul românesc, care nu-i frumos și cuviincios a-l brusca în așa mod. S'au doară noi să fim siliți a merge numai în teatrul lor? Oricum ar cercă ei să se scuze, una stă: le-au lipsit și de data asta, ca totdeauna, orice bunăvoință față de noi. Dacă nu era așa, atunci putea da trupa săsească reprezentația lor într'altă Duminecă, pe care moralicește ar fi fost obligată să le-o lase trupa germană, ce joacă regulat întreagă iarna.

După cât suntem informați, Românii nici nu se vor mai îmbulzi atâta la teatrul german din loc. Iar aceasta o și așteptăm!

Altcum, pe ceice acolo știu merge, iar dela o seamă de manifestații și contribuții românești se trag înapoi, îi vom pune aici negru pe alb.

Celorce cred, că suntem prea severi în judecată, le amintim un lucru: În „Sala societății“ pe mulți trebuia să ne iee mila și să compătimim pe Brezeanu, care e silit a se năcăji pe o bină improvizată, iar bina teatrului din loc, îi stă închisă lui. Sașii, de sigur, au răs înfundați de asta, făcând pe „stăpânii“. Milă și năcaz au trebuit să-i cuprindă de altcum și pe cercetătorii regulați ai teatrului german, din cauză că în „Sala societății“, nefiind loc potrivit, nu era nici o muzică între acte. Stăteam, mii de oameni, ca în priveghi la un om mort, mulțumindu-ne a schimba a vorbă două cu vecinul.

Ei bine, ceice astfel de pozne ne pregătesc, merită ca noi să ne îmbulzim în logile și scaunele lor? S'au mai crede cineva, că afară de banii nostri, ne au și pe noi dragi, când ne văd în logi sau alte locuri? Asta n'o putem crede, pentrucă atunci nu ne-ar fi bruscăt așa fel.

De aceea, până una-alta, acelora, cari totuși ar merge la teatrul german le zicem: când veți fi la locul D-Voastră, în decursul piesei sau în pauză, faceți comparație între lumea, ce vă încunjură și între miile de oameni, cari trebuia — la teatrul românesc, — să se îndese cum poate și să-și ascute urechile, ca totuși se audă ceva. Iar dacă, ca *Români*, nu Vă veți mușca limba, mergeți mai departe!...

Pentru acum atâta!

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 30 Octomvrie n.

În amintirea răposăților Vlaicu, Ioșif și Chendi. Dupăcum aflăm, „Asociațiunea“ a pus la cale ținerea unui *parastas* întru memoria fericitorilor în Domnul *Aurel Vlaicu*, marele nostru aviator și a scriitorilor *Stefan O. Ioșif* și *Ilarie Chendi*. Parastasul va avea loc Duminecă acum, în 2 Noemvrie n., la 10 $\frac{1}{2}$ ori a. m. în cate-drala noastră din Sibiiu.

Tot în această Duminecă, dar după amezi la 5 ore, societatea de lectură „Andreiu Șaguna“ a teologilor dela seminarul „Andreian“, va țineă o *ședință festivă* în sala Muzeului Asociațiunii, unde se va vorbi tot despre cei trei răposăți. — La *ședința festivă* se primesc și contribuiri pentru monumentul lui Vlaicu. Indemnăm pe toți ai nostri, ca să iee cât mai mulți parte, atât la *parastas*, cât și la *ședința festivă*.

Noul proiect al legii de presă a fost prezentat dietei în *ședința* din Sâmbăta trecută. Această lege se pare a provoca o mare nemulțumire, mai cu seamă în sînul partidelor opoziționale. În lege se prevede urcarea cauțiunei pentru gazetele din Budapesta, dela 20 la 50 de mii coroane. Afară de aceea autoritățile (primarul, comitele suprem, pretorele) au dreptul, ca să poată opri colportajul (vânzarea unei foi cu numărul), dacă aceasta nu i-ar plăcea. De asemenea sunt mai îngreunătoare, ca până acum, o seamă de dispoziții, cu privire la procesele de „agitatie“.

Dar nu credem, că proiectul va ajunge așa ușor lege. Societățile gazetarilor și

a editorilor (proprietarilor de ziare) s'au sculat cu totul contra acestui proiect. Spre acest scop, în zilele viitoare se vor țineă în Budapesta mai multe întruniri de-ale societăților susnumite.

Afacerea emigrării în Austria.

O comisiune a dietei austriace a început o cercetare amănunțită asupra abuzurilor săvârșite de societățile de emigrare. Se plănuiește înființarea unui birou polițienesc, pus sub controlul ministerului de interne. Acest birou va avea apoi să supravegheze emigrările în toată Austria. În zilele trecute a sosit la Viena și Brown, directorul general al societății „Canadian Pacific“. El a venit din Londra anume, ca să se intereseze asupra abuzurilor, constatate la filiala din Viena a societății, pe care o conduce.

† **Emil Vințeleriu**, un vrednic funcționar la institutul „Albina“ în Sibiiu și un binevăzut membru în societatea Românilor sibieni, a răposat săptămâna trecută. Nemiloasa moarte l'a răpit în floarea vieții, fiind în etate de abia 40 ani. Rămășițele pământești au fost transportate spre vecinica odihnă în cimiterul parohiei din Ocna-Sibiului. — Adresăm și noi sincere condolențe întristatei familii!

Prințul Carol al României a împlinit, în zilele acestea, etatea de 20 ani, iar Prințesa Maria (mama Prințului) împlinește 38 de ani peste câteva zile.

Protopop al Cohalmului a fost înțarit administratorul acestui protopopiat, părintele Ioan Bercan. Dl Bercan a fost ales de multă vreme, dar întărirea lui în post nu mai voia să urmeze, în urma la câte mărunțișuri toate. Dar în fine tot a trebuit să urmeze!

Felicităm pe noul protopop în postul său, dorindu-i tărie și putere, ca să ridice la vază tractul, pe care îl primește acum în stăpânire în mod definitiv. Un protopop vrednic poate așa de mult să facă pentru poporul său. Și nu ne îndoim, că dl părinte Bercan va și face, fiindcă îl știm bărbat în floarea vieții și cu cunoștințe frumoase pentru vremurile de azi.

Cununii. *Elena Crăciun* și *Nicolae Opriș*, învățător, își serbează cununia lor religioasă Duminecă, în 9 Nov. n. la 2 ore d. a. în biserica gr-or. din Cărpiniș. Dl învățător Opriș a dăruit, din acest prilej, suma de 10 cor. la fondul ziaristilor români. — Felicitările noastre!

— *Maria Peligrod* și *Dumitru Petruțiu* își vor serba cununia religioasă Duminecă la 27 Octomvrie v., în biserica cea mare din Săliște.

— *Ana Hășegan* din Săliște și *Constantin Căndea* din Poiana își serbează cununia lor Duminecă la 9 Noemvrie n., în biserica cea mare din Săliște.

Cancelarie advocațională. Dl *Dr. Victor Raicu* aduce la cunoștință, că și-a mutat cancelaria advocațională din strada Măcelarilor, edificiul Albinei, în strada Schevis Nr. 3 (Palatul consistorial, lângă Tribunal).

La fondul Aurel Vlaicu pentru stipendii tinerilor meseriași, cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate, preoțimea tractului *Sighișoara*, întrunită în conferința anuală, după servirea unui *parastas* solemn întru vecinica odihnă alui Aurel Vlaicu, la propunerea parohului Nico-

lae Peicu din Galomfalău mare, au făcut următoarele dăruiri și anume: Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara, preoții Ion Munteanu, Onoriu Sasu, Aurel Stoicovici, Ion Dan, Ion Manovici, Nicolae Gheaja, Iustin Sârbu, Ilie Ciulciu, câte 1 cor.; Terentiu Popovici, 80 bani; Ion Popa, Ion Cristea, Andrei Moldovan, Ierofteiu Viscreanu, Romul Pulca, câte 50 bani și Nicolae Peicu, cor. 1.20, sau în total cor. 13.50. La acelaș fond au mai dăruit: Ion Pienaru, învățacel faur, 50 bani; Alexandru Fărcaș, măiestru croitor 60 bani; Sabin Opreanu, prof. la școala de fete, cor. 1.80; Lazar Triteanu, as. consist. și soția sa Veturia, câte 30 bani; Horia Avram 1 cor.; d-șoara Ecaterina Pitiș și Vasile Stoica, profesori la școala de fete a „Asociațiunii”, câte 40 bani. *Starea fondului 71 cor.* Pentru prinoase, în amintirea iubitelui nostru Aurel Vlaicu să roagă mulțumind, în numele comitetului Reuniunii meseriașilor sibieni: *Victor Tordășianu*, prezident.

Aviz pentru vichenotari români. Cu privire la cele scrise sub acest titlu, în numărul trecut al foii noastre, primim următoarele lămuriri: Noi, Țichindelenii, nu știm până acum, că administrația se ocupă cu gândul, ca să ne pună pe vr'unul „de-ai lor”, ceea ce nici nu vom suferi odată cu capul. Ba din contră, avem un fiu al comunei noastre, pe dl *Ioan Giurgiu*, de prezent vice-notar comunal în Nocrich. Dl Giurgiu a înlocuit de altcum în mai multe rânduri pe fostul vichenotar al nostru, care acum s'a pensionat. Noi, partea cea mai mare a Țichindelenilor, suntem hotărâți a alege pe dl Giurgiu fără multă trăgăneală, dacă Domniasa ne va făgădui cu inimă curată, că va purta totdeauna interesul acestei comune și va cinsti pe oamenii noștri, ca apoi și noi să-l cinstim pe dânsul, — așa cum se cuvine față de un conducător al comunei, — iar nu cum s'au purtat în trecut unii de-ai noștri când mergeau pe la vichenotar, la ședințe de comitet, etc. Dacă astfel se vor desfășura lucrurile, atunci în viitor va domni cea mai deplină înțelegere în comuna noastră. La din contră de geaba ne-ar trimite administrația pe ori și cine, fiindcă unii dintre noi căutăm azi vrednicia omului, iar nu căpătuieli. Totodată mărturisim, că nu ne vom lăsa amăgiți nici de gândurile unora, cari voesc, ca din acest incident să-și aranjeze niște „trebșoare familiare” de-ale lor. *Mai mulți Țichindeleni.*

Bravo, Țichindeleni! Așa să faceți, că atunci va fi bine!

Trupul nenorocitului patriarh Bogdanovici dela Carloviț a fost găsit Dumineca trecută în apa râului Ache, aproape de băile dela Gastein. De opt săptămâni nu se știă nimic de soarta patriarhului. Și fiindcă în timpul din urmă el arată unele semne îngrijitoare, încât ar fi putut omul crede, că nu mai e întreg la minte, — se presupunea, cumcă patriarhul Bogdanovici sau și-a făcut însuși moartea sau s'a nenorocit pe undeva. Pentru căutarea lui s'a lucrat mult, atât din partea autorităților dela Gastein, cât și din partea neamurilor. Astfel un cumnat al patriarhului a pornit împreună cu alții, să caute râul Ache dealungul. Aceștia l-au și găsit lângă piciorul unui pod al râului numit. Capul îi lipsește aproape cu totul. De trup se mai țineau numai falca de jos cu o barbă mătăsoasă, încolo era aproape totul pornit spre putre-

zire. Haine pe el nu mai erau, ci numai păpușii. De pe unele semne cadavrul a putut fi recunoscut, iar după ce autoritățile locale au luat un protocol la fața locului, neamurile nenorocitului au pus cadavrul într'un cosciug (sicriu) dublu, spre a-l aduce la Carloviț. Aci va fi înmormântat Duminecă acum, făcându-i-se onorurile obicnuite unui cap bisericesc.

Se 'nțelege, că lămuriri apriate nu se pot afla asupra morții acestui cap bisericesc al Sârbilor. Unii vreau să zică, că e vorba de o simplă nenorocire. Dar aceștia de sigur ascund starea lucrurilor. Credința celor mai mulți este, că patriarhul Bogdanovici și-a făcut însuși moartea, după ce a văzut în ce stare rea a ajuns. Iar asta, din cauză, că a ascultat de cei dela putere, că- rora patriarhul le-ar fi dat și mai multe sute de mii, când l'au întărit (el avea venit anual peste un milion coroane). După aceea a urmat, însă, din partea guvernului, în loc de liniștirea poporului, suspendarea autonomiei (delăturarea neatârării) bisericești. Iată unde a dus lucrurile un om nechibzuit, care s'a gândit numai la aceea, *cum să ajungă vlădică*, iar nu să lucreze și la fericirea și bunăstarea acelor, *cărora le este vlădică!*

Călimdarul Poporului pe 1914

apare peste câteva zile.

De aceea nimenea să nu-și cumpere călimdar, până când nu va fi văzut pe acesta, care, — ca și în anii trecuți, — va fi cel mai bogat în cuprins, dar totodată și cel mai ieftin.

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — *cum va fi vremea în anul 1914*, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate târgurile de țară după luni și după comune unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și târgurile de vite, oi, cai etc. *Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.*

Ca ceva nou cuprinde „Călimdarul Poporului” o cronologie națională, adică toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc **dela începutul Istoriei Românilor până azi.**

Mai sunt în Călimdar vr'o 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înțelepte, poezii populare etc.

Ca și în anul trecut, așa și acum, **Călimdarul Poporului aduce cele mai frumoase și mai interesante chipuri:** Vlaicu și cu aeroplanul lui, Chendi, Iosif, apoi mape și descrierea țărilor, pe unde s'a purtat războiul balcanic, familia regală a României, a Rusiei, ministrii României, toate chipurile celorce au încheiat pacea la București, generalii și tot felul de soldați

din armata română, apoi vederi de prin toate orașele cuprinse de România, adică din Silistra, Dobrici, Turtucaia etc. etc. Cu totul sunt la **60 de chipuri** numai asupra celor petrecute în România, Bulgaria, Turcia, Grecia, Serbia, Muntenegru etc. Afară de acestea mai sunt și **alte multe chipuri.** Cumpărați numai acest călimdar și atunci vă veți convinge, că el se face tot mai bun din an în an. Insoțiți-vă mai mulți și ne scrieți pe o carte poștală: Câte bucăți să vă trimitem când va fi gata?

Prețul unui exemplar e **40 bani**, iar pentru trimiterea pe poștă **5 bani deosebit.**

Cine comandă cel puțin **20 exemplare** și le plătește înainte cu **câte 40 bani bucata**, mai **capătă două călindare pe deasupra** și se trimit toate acesă plătite de poștă.

Acei care cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **28 bani**, dela **50 bucăți în sus** cu **24 bani** unul, dar **trebuie să plătească și poșta** la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai **comandă dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă**, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Pentru revânzătorii.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei **revânzătorii**, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să se plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plătitura după vânzare, dăm călimdarul: cu **28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus**, iar cu **30 bani acelor cari comandă mai puțin de 50 bucăți.** Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă poșta **72 bani.** (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo **84 bani.**

Toți cei ce comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scoot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. Din cauza asta, cei ce comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii înainte.

Abonați „Foaia Poporului” de acum până la Anul nou cu 1 coroană. — La cerere se trimit ori cui **numeri de probă gratis.** — Scrie pe o carte poștală!

Poșta Redacției și a Administrației.

Spre știre. Dorind a informa pe cetitorii noștri mai de aproape, asupra alegerilor congre-gaționale, cari în aceste zile se încep în mai multe părți, — am fost siliți a amana alte publicații diferite, ce ni s'au trimis. Dar pe rând vor urma toate. Scrieți-ne, însă cu toții, și de preste tot locul, dar **scurt și cuprinzător.**

Timotei Gheșian, America. O fotografie frumoasă e acum în pregătire și se va pune în vânzare peste vr'o 2—3 săptămâni. Atunci vom ecrie în foaie. De altcum am ceti cu plăcere cele scrise de D-Ta.

G. N. în L. Neștiind adresa completă nu Vă putem da adresa cerută. De ce nu sub-scrieți scrisoarea?

I. Boeriu în U. Am predat scrisoarea D-Tale unei firme, de unde o să primești răspunsul dorit.

L. Moldovan în B. Prețul e atâta, cât scrieți. După trimiterea lui și încă 72 de bani pentru porto vom trimite cele dorite, fiindcă le avem.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului.”

Sfatul bun e ieftin!

Cumpărați numai mijloace bune pentru spălarea rufelor, căci numai aceste sunt ieftine și de folos, fiindcă sunt spornice și cruță albiturile. Vă rog, a observa la cumpărarea săpunului asupra numelui „Schicht” și „Cerbul”. Săpunul de sub aceste mărci Vă scutește rufele de stricăciunile produse de alte multe mijloace de spălat, aproape fără valoare, și oferă rufelor o curățire deplină și responsabilă.

Cel mai ideal prav de săpun pentru înmuierea rufelor este: Extractul de spălat „Lauda femeii”!

Sfatul rău e scump!

Nu urma sfatului rău: a cumpăra mijloace de spălat ieftine, cari în esteriorul lor sunt foarte asemănabile cu Săpunul Schicht, căci aceste sunt cele mai scumpe; despre folosirea lor să atrage de urgență atențiunea, fiindcă cele mai multe din ele sunt cu conținuturi din materii cu totul necurate, cari mai mult bagă rufele și mâinile în boală decât le curăță și dă rufelor după spălare un miros greu și ordinar.

Cel mai ideal prav de săpun pentru înmuierea rufelor este: Extractul de spălat „Lauda femeii”!
1309

O femeie

mai în etate și cinstită se caută pentru a face zilnic curățenia obicinuită într-o locuință cu două odăi, având lucru de un cias în fiecare dimineață. Cine dorește să se adreseze la Administrația „Foi Poporului”.

Ca econoamă

caută loc o văduvă mai în etate și din familie bună, într-un loc de asemenea potrivit persoanei respective. Adresa se poate primi dela administrația acestei foi. Pentru răspuns a se adauge o marcă,
1333

De vânzare.

În comuna Viștea de sus (Felsővist, comitatul Făgăraș), se află de vânzare o curte cu o casă, zidită la poziție bună, în mijlocul comunei. Cine vrea poate cumpăra și pământuri. A se adresa la Iulia Șandru, văduvă de învățător în Viștea de sus.
1369

1—2 băeți

se primesc ca ucenici în fronzăria subscrisului, pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Toma Lupaș, Săliște (Szelistye).
1326

Vințeler.

Caut un loc ca vințeler la vii sau la vr'o grădină cu pomi. Sunt căsătorit, dar fără copii, având însă pe Mama la noi. Știu rândul la orice lucru și am atestate bune. Doritorii binevoiască a scrie la adresa Stefan Podari în Lipova (Lippa) Nr. 574.
1329

Mai mult efect de- cât uleiul de pește

are Emulsiunea-Uleiul de pește alui Scott. Explicarea zace într-aceea, că încercata Emulsiune alui Scott, pusă de mai multe decenii în circulațiune, a depărtat din ea părțile neplăcute ale uleiului de pește, precum mirosul greu și mistuirea îngreunătoare. Emulsiunea lui Scott e de fapt atât de ușoară la consumat, încât și copilul din leagăn o ia bucuros și astfel îi ușurează ieșirea dinților. Asemenea folosirea Emulsiunii lui Scott le asigură mlădițelor tinere întărire de oase și constituție sănătoasă, cele mai bune arme pentru lupta vieții în viitor.

De aceea nu dați copiilor ulei de pește, ci dați-le Emulsiunea lui Scott, care este dulce și smântânoasă și care are același efect atât vara cât și iarna.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fileri în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII. și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit.
1309

Drogist-medicinist

persoană de fach harnică, cu cunoștințe de limba română și germană află angajament într-o mare drogerie din Viena. Ofertele sunt a se adresa sub: W. O. 7939 la

Rudolf Mosse, Wien
I., Seillerstätte 2. 1330

In loc de cor. 12.—
numai 5.—
Coroane

15.000 părechi de ghete cu băeri, conform desenului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, cari au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas înapoi din cauza războiului. De aceea acum sunt silit a le vinde părechea sub prețul ce mă costă, adică cor. 5.— Se pot cumpăra numai cu cor. 5.— pata pentru domni și dame în toate mărimile. Trimitere cu rambursă.

Exporthaus „Perfekt”
Wien, VII., Neustiftgasse 137/55

Ca econoamă

se poate ocupa un loc, unde respectiva va putea eventual să rămână și pentru totdeauna, Religionea nu hotărăște. Doritoarea să adreseze scrisoarea la administrația „Foi Poporului”, de unde mi-se va trimite mie și apoi ne vom înțelege.
1368

Realitate de casă,

aproape de centru orașului constând din 6 odăi, sub acestea pivniță în stare cea mai bună, precum și grajd, odaie de servitori, șop pentru fân și șop pentru cară, mai departe grădină mare cu pomi nobili înplantate e imediat de vânzare.

Condițiunile să pot afla în cancelaria Dr. Albert Krall, avocat, strada Schewis Nr. 12—14 în Sibiu.
1367

Pășunat de oi.

În comuna Hamba se află de arândat un pășunat de oi, în mărime de 138 jugăre, aflător în locul numit Șiarba. Arândarea se face din 1 Noemvrie n. până la 1 Martie n. 1914. Licitatiunea se va ține în 4 Noemvrie n. 1913, la președintele pășunatului.
1372

Calfă de cojocar

care vrea să învețe și blănăritul, să primească momentan la I. Steflea în Sibiu Piața mare Nr. 18. 1360

Ca cârcimar

sau ca îngrijitor la vr'o curte ori alt post potrivit, caută loc un tânăr român căsătorit, harnic și priceput, cu un copil, având și două surori, cari în ea le-ar putea lua la sine, spre a-i fide ajutor. Doritorii binevoiască a se adresa la Ilie Bulea în Girbom u. p. Vingárd.
1329

După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.

Prețul: sticlă mare K2—mică „1” 20

O mașină de îmblătit

cu motor de benzin, trei puteri de cai, apoi un ciur și un ferestru pentru tăiat lemne, folosite numai un an, se află de vânzare, din cauze familiale, pe lângă un preț moderat și garanție pe un an de zile, la Ilie Muntean în Turnișor (Kistorony) Nr. 124, lângă Sibiu.
1348

De arândat.

Subscrisul dau în arândă o moșie de cel puțin 60 jugăre catastrale, fost sămănat cu cucuruz și țelină, pentru pășunat de oi, începând de acum până în 1 Aprilie n. 1914. Tot pe acel pământ am de vânzare fân, coceni de cucuruz și pae de orz. În mijlocul moșiei să află un șopru, grajd și stână. Cei ce doresc a lua totul în arândă să se adreseze la Ioan Reu Boitoș, cassar comun al Blăjel (Balázstelke) lângă Medgyes.
1370

Atelier tehnic pentru dinți CLARA CONNERTH

SIBIU, str. Măcelarilor 3, etagiul I

se oferă la orice îngrijire a dinților, înlocuirea coroanei dinților în aur, fie singuratici sau mai mulți la oaltă
1254

Pastă de dinți

KALODONT

Apă de gură

400 hectolitri vin

din anul 1911 sunt de vânzare cu preț avantajos. Se vinde și dela 50 litri în sus. Ditorii să se adreseze la I. Josef Platz în Sibiiu, strada Cîsnădiei Nr. 39. 1353

Dr. Aurel Gerasim

advocat

a strămutat cancelaria advoca-
tială în Sibiiu, strada Șaguna
(Morii) Nr. 7. 1299

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot feul de alte cum-părări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că de-spre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foi noastre, iar e altă parte vei fi servit de grabă, fără ca acea-sta să te coste ceva mai mult.

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3-75.

Un orologiu aurit minunat precision „Anker“ cu umbletul de 36 oare pre lângă garanția de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătăsă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 buclăți batiste fine, un inel pentru domni cu peatră acumpă imitată, un spî pentru țigări din spumă de mare imit., o oglindă minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografat la moment, un scobitor de dinți fin conștitător din 4 părți, broșă pentru dame „Noutate“ o păreche de bumbi de manșete din aut double „Ideal“ cu închizătoare patentată, un album minunat cu chipurile cele mai frumoase ale universu-lui pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un colar minunat pentru dame din mărgelă orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiu, care singur valorează banii aceștia, costă numai cor 3-75. Trimite-te se face cu rambursă prin Export-Haus „LOUVRE“ 1373

F. Windisch, Krakau Nr. M/28

NB. Ce nu convine, se retrimit banii.

Căștigul cel mai mare eventual un milion marce

Anunț de noroc

Căștigurile sunt garantate de stat

Invitare de participare la Șanzele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur 1211

13 milioane 731 000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate căștigurile s'au urcat cam cu 40 procente față de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune șanze de câștig.

Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la un milion de marce.

Celelalte căștiguri mai mari pot fi even-tual de:

900,000 marce	305,000 marce
890,000	303,000
880,000	302,000
870,000	301,000
860,000	300,000
850,000	200,000
840,000	100,000
830,000	90,000
820,000	80,000
810,000	70,000

precum și multe căștiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lo-zuri, din cari 56.028 de numeri — adică mai mult ca jumătate — în decursul celor 7 trageri trebuie să fie trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 10 M. 12 K	Loz de jum. 5 M. 6.-K	Sfert de loz 2-50 M. 3.-K
-----------------------	-----------------------	---------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse pre-țurile lozurilor din clasele diferite precum și consemnare a căștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista ofi-cioasă a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile se plătesc prompt sub cen-trala statului. Comande rog acum sau cel târziu până la

21 Noemyrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher
Hamburg (Nr. 953).

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 953)

Trimete-mi

Loz întreg la 10 marce (12.- K)
„ de jumătate „ 5 „ (6.- „)
„ „ un sfert „ 2-50 „ (3.- „)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat — Tri-miteți cu rambursă (Ce nu doriți, să se șteargă)

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bezoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșșorheiu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclașul-mare și Șelca-mare

Capital societar K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni „ 2,350.000.—
Portofel de cambii „ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare „ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare „ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune „ 10,600.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu 5-5 1/2 %

după termenul de abdicere, plătind însuși darea de interes

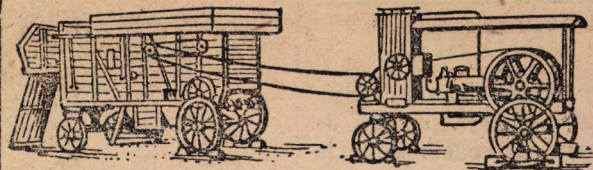
execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de ulei brut originale șvediane și ori-ginale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și ulei brut pentru garnituri de t. eierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de sol-vire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslu-șiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricei un mare asortiment în Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii. Brandsohlkipsen și diferite bucăți de tălpi căzute. Piei de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor

Pittlinguri de vachs, „ „ „ „ „ „
Kipse de vachs, „ „ „ „ „ „
Piei de vițel de vachs, „ „ „ „ „ „

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mast-boxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piei de oaie în fărbi diverse. Căptușeli de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru con-servarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghețe (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

La „Croitoria universală“

I. PETRAȘCU

SIBIIU

Strada Cîsnădiei Nr. 30

TELEFON Nr. 172

TELEFON Nr. 172

PREMIAT:

Expoziția Internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Aduc la cunoștință on. public, că în atelierul meu de primul rang, primesc și execut tot felul de haine, atât ci-vile cât și militare, pre-cum reverenți pentru preoți. — Pe mușterii din provincie, cari voesc a-și comanda haine, când sosesc la Sibiiu, li rog să mă cerceteze în-dată dimineața, ca apoi încă în decursul zilei să poată și proba hai-nole în caz de lipsă.

Pentru sezonul de pri-măvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe en-gleze și indigene. Croi-ială cu gust și după ul-tima modă, garantând pentru orice lucru. — Brăuri preotești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grab-nic. — Prețuri mode-rate. — Sprijiniți in-dustria română!

• Capital social Coroane 1,200.000. •

Telefon Nr. 188

Postparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcției: PARTENIU COSMA
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiile. Mai departe mijloacele: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Uleiul pentru urechi

a lui Dr. G. Schmidt, medic legist și militar, vindecă repede și perfect surzenia cronică, durerea de urechi, văditul și alte boale de urechi și în cazuri învechite. O sticlă e 4 cor. și să poată căpăta la: Farmacia orașului (Stadt-Apotheke) în Timișoara (Temesvár) vis-à-vis de biserica seminarului.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Scutit
prin lege

Imitațiunile
să urmăresc
prin lege

La tusa, răgușeli și troacă
nu există alt mijloc mai bun de
cât veritabile

Bomboanele Menthomol

cari vindecă cu efect repede și sigur,
sunt plăcute la luat, au gust deplin
bun, nu vătămă stomacul și promovează
pofta de mâncare.

Prețul unui carton 40 fileri.

De căpătat în toate farmaciile și drogeriile. — La cumpărare să se observe
la numele „Menthomol”. — Pe fiecare
carton trebuie să figureze clicheul celor
4 pitici mai sus alăturați.

Fabrica: **A. EGGER și FIUL**
liferant de curte ces. și reg. WIEN.

Blăncuștele resturi de Moravia Kochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea
mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitz Webwarenerzeugung
JOSEF MASIK

în INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste stoffe de lână (Loden) sunt o
marfă minunată pentru revânzătorii,
de oarece sunt foarte iubite de
dame. — Cereți oferte.

Correspondență germană

Viță americană altoită

precum și viță americană pentru altoit,
cu și fără rădăcini, în diferite varietăți
turnizează renumită și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.

Fr. Caspari

Medias-Medgyes (Nagykovács vm.)
Serviciu conștiințios. — Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gratis
și franco. În catalog sunt publicate mai
multe scrisori de mulțumire, primite din
toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal de la dâni proprietari cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot
avea în firma de mai sus.

1314

Loteria de clase

a 33-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I.

1366

Tragerea va fi în 20 și 22 Noemvrie a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor. 1-50	3-	6-	12-
pentru 1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 Sibiu Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin mandat postal,
scriindu-se pe cupon partea de loz dorită. La cerere se trimit lozuri și pe
lângă rambursă. Cereți gratis și franco planul
oficios al loteriei și Cheque-uri pentru trimiterea gratis a banilor.

Informații se dau cu plăcere.

Ah vai!

La tusa, răgușeli

Trăiască!

și flegmă ajută repede și
sigur 1262

Pastilele de piept Egger

cari au un gust excelent și nu viclează pofta
de mâncare.

De carton: 1 și 2 coroane

Carton de probă: 50 fil.

De vândut în fiecare farmacie
și drogerie

Trebuie să mă înec în
această tusa afurisită.

Fabrica: **A. EGGER și FIUL**
liferant de curte ces. și reg., WIEN.

Pastilele de piept ale
lui Egger m'a scăpat
repede.

De căpătat: ÎN SIBIU la farmaciile: Guido Fabritius, Carol Mörscher, T. C. Molnár, Carol Müller, Eugen Rummier, Carol Pissel, Albert Zink.
ÎN SEBEȘUL-SĂSESC: În farmaciile: Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Metz.

Vinuri minunate!

Din cauza unei mari rezerve
de vinuri, se vând prelungă
prețuri moderate vinuri garan-
tat naturale din anii 1908, 1910
și 1911 în diferite calități la

Heinrich Rieger

Prăvălie mare de vinuri

SIBIU, strada Gușteriții Nr. 7

Vânzare în mic și mare

De cetit de aceia ce suferă de bronșite, catare, guturariuri vechi neglijate

Un guturariu neglijat sau tratat rău se termină adesea prin a degenera în bronșită, când nu se transformă în ftisie pulmonară; câteodată, accesele devin așa de dese și violente încât întreaga constituție este sdruncinată; somnul este aproape cu neputință, pulsul este febril, cea mai mică impresie de frig îndoește suferințele. Foarte adesea se formează tubercule, cari înmulțindu-se, obstruiesc plămânii; când fac puroiu, devin focarul desorganizației celulelor plămânului și ocazional pierderi mari de substanță ce poartă numele de caverne. Boala este însoțită de o lăncezeală fără suferință, de o melancolie continuă. Scurpăturile mai întâi albe, virează din ce în ce spre o colorațiune de prost augur și în ultima perioadă sunt de un cenușiu verde. Existența nu mai este decât o agonie lentă și se stinge în deplină cunoștință.

MICROBES détruits par le Goudron Guyot.

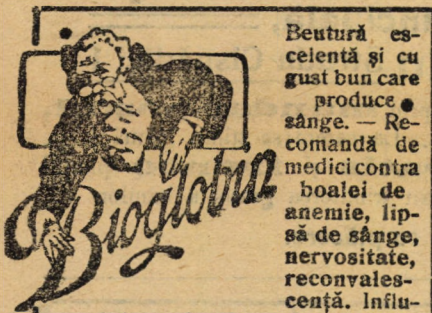
De aceia trebuie prea bine băgat de seamă la un guturariu care trăgânește, și mai mult încă la un început de bronșită. Trebuie împiedecat răul înainte de a degenera în afecțiune mai gravă și mijlocul cel mai sigur este de a-l combate dela început.

O linguriță de cafea de gudron de Guyot amestecată în fiecare pahar de apă sau de beutură ce se obișnuiește a se lua la masă ajunge foarte adesea pentru a vindeca în scurt timp guturariul cel mai încăpăținat și bronșita cea mai învechită. Se poate ajunge să se combată și să se vindece chiar o ftisie bine declarată. În acest caz gudronul Guyot oprește descompunerea tuberculelor plămânului, omorând microbii răi, cauzele acestei descompuneri. E simplu și adevărat. Dacă cineva voeste să vândă cutare sau cutare produs în locul adevăratului Goudron Guyot, nu Vă încredeți, e din interes. Este absolut necesar pentru a obține vindecarea bronșitelor, catarelor, guturariilor vechi, neglijate și a fortiori astmului și ftisiei, de a cere la farmacie adevăratul Goudron de Guyot. El se obține din gudronul unui pin de mare special, care crește în Norvegia, și e preparat chiar de Guyot, inventatorul gudronului solubil, ceea ce explică eficacitatea sa cu mult superioară tuturor produselor analoage. Pentru a evita orice greșală, priviți eticheta: adevăratul Goudron Guyot poartă numele lui Guyot tipărit cu litere mari și semnătura lui în 3 culori: violet, verde, roșu și în mod oblic, precum și adresa: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris. Acest tratament costă numai 10 bani pe zi, și vindecă.

P.S. — Persoanele cari nu pot lua gudronul din cauza gustului său special, vor putea înlocui întrebuințarea lui prin capsulele Guyot cu gudron Norvegian de pin de mare pur, luând câte 2—3 capsule la fiecare masă. Vor obține aceleași efecte salutare și aceeași vindecare sigură. Luată imediat înainte de masă, sau în timpul mesei, aceste capsule se digerează ușor cu alimentele, făcând bine și stomacului.

Adevăratele capsule Guyot sunt albe și semnătura lui Guyot e tipărită cu negru pe fiecare capsulă.

Depozit: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris și la toate farmaciile și Drogeriile. Prețul unei sticle cor. 250.

Beutură excelentă și cu gust bun care produce sânge. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipă de sânge, nervozitate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărește mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 350, una mică Cor. 2—. Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Cel mai mare succes în fabricațiunea de oroloage s'a ajuns!

un foarte elegant clas pentru cavaleri din aur double
marcă premiată splendid
numal Cor. 4-90
Acesta are mehanism Anker ce merge regulat 36 ore, se trage în mod electric și este din aur veritabil de 18 carate. Garanție de 4 ani pentru mers regulat. 1 buc. K. 4.90, 2 buc. K 9.—.

Cu fiecare orologiu se dă și un lanț aurit în cînste. Același orologiu pentru dame în execuție elegantă K 5-80. Mai departe oferim un orologiu Anker-Ramont, din argint Gloria, coperiș dublu și frumos gravat, cu mers precis pentru numai K 9.—.

Risica e eschis. Schimbarea e permisă, eventual se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambur.

Ignatz Cypres, Krakau, Szewska 13/128.

Preț-curent ilustrat se trimite gratis.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =
Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. =
Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689-43
Pagube de incendiu	„	5.458.645-67
În total a fost la Transsyl- / asig. pe viață „		11.740.710—
vană la 31 Dec. 1912 / asig. de foc „		133.667.241—
Capital de fondare și rezerve	„	2.803.400—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la oraș și în provincie, să primească la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Nu-i reclamă — ci e fapt că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame
= băieți, fete și copii =
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cîsnădiei, Palatul comandel de corp.

Fabrică de licheruri foarte fine

Înființată la 1878.

Premiată: În Sibiu cu medalia de aur, Londra cu med. de aur și crucea de onoare. Bruxelles și Paris cu medalia de aur și grand prix.

Heinrich Rieger

Sibiu, strada Gușteriții Nr. 7

recomandă licherurile sale excelente precum Rum, rachii de drojdii, trevere și
:: de prune ca și ::

ȚUICĂ

veritabilă curată pre lângă prețurile cele mai ieftine.

HEINRICH RIEGER, strada Gușteriții Nr. 7.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare reperi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

1105
Telefon: József 14—97

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice“

de
Teodor V. Borza

1150

Variatul și bogatul cuprins al acestei broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V. Borza, autobiografie
Ris căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul și Românul
Solerul la Mileni (1897)
Popa sâsece și predică
Sasul și boii
Un voinic cu alt voinic
Solerul la vânat
Sasul curagios
Cula merge la peștit
Cula iarăși la peștit
Un toast, finit la adunarea des-

părământului Asociațiunei la Medias, în 28 August 1893
Un mire cinstit în coteț
Tiganul cinstit
Tiganul vânat
Tiganul husar
Nădragii Tiganului
Sasul păcurar
Tiganul cărturar — Păscălerul
Îngropăciunea Vaivodului
O predică pe un vârf de salcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui pro-topon Georgiu Simu
Un peșitor surd
O punță țigănească

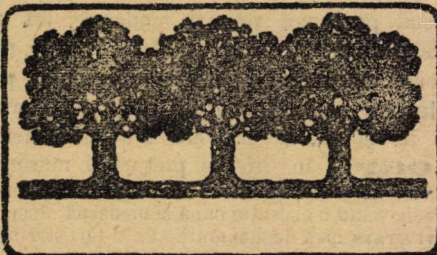
Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimiși înainte, dela Librăria „Foil Poporului“ în Sibiu, precum și dela autor în Boarta (Mihályfalva) u. p. Selez mare (Nagyselyk)

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
stăt la orage
cât și la sate

Că berea noastră
e foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu

Vinuri escelente

se află de vânzare pe lângă cele
mai ieftine prețuri la prăvălia
mare de vinuri

J. Schultz SIBIIU,
Berggasse 2
(colțul stradei Șaguna) Telefon Nr. 235

+ Damele! +

cari sufer pentru neregularea florilor femeiești, să-și comande cu toată încrederea chiar și în cazul când ele sunt învechite, picăturile noastre Nr. 1, cu mărci 4-50 la natură mai tare mărci 6-50, cari ajută sigur, fără dureri și sunt totodată ne-
stricacioase. Expediție discretă și liberă de vamă, împreună cu descrierea de folosire în limba maghiară și germană. Discreția cea mai strictă. Orice alte mijloace în privința aceasta, sunt numai imitațiuni fără valoare. — Greefond laboratorium 24 L. SCHWITZER, Berlin W. 50, 1343 Markburgerstrasse 2/A.

Inseratele

numai atunci au va-
loare mare, dacă să
răspândesc pretu-
tindenea, în toate
țările, în toate cer-
curile sociale. Pen-
tru acest scop se
ofere în deosebi in-
serarea în „FOAIA
POPORULUI”.
Informații să dau
și comande să pri-
mesc la adminis-
trația „FOII PO-
PORULUI”.
FOII PO-
PORULUI”.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”
Sibiiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
26-28 = „ 4-5
29-34 = „ 5-7
35-39 = „ 7-9

Principiul meu
este: —
Câștig puțin,
vânzare mare!

Păpuci de jumătate pentru dame Che-
vreaux și Box sau Kalv . . . 4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux
și Box sau Kalv . . . 8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, ese-
cuție în Kalv sau piele de vichs . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-20
bumbi sau ideal . . . 10-
Kobrak . . . 14-
Oslaria . . . 12-
formă americană . . . 13-
formă americană,
cu bumbi și băieri . . . 16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în
toate cotoarele . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni. —
Camăși cu 4, 5, 6, 7,
8 și 9 coș.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Pulicațiune.

Prin aceasta să aduce la cunoștința generală, că după-ce înaltul minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a efectuit revizia lozurilor clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. priv. (a treizeciștreia loterie) losurile s'au predat colectorilor principali spre vânzare mai departe. Planul de tragere aprobat de înaltul minister reg. ung. de finanțe să publică aci:

Planul loteriei de clasă reg. ung. priv.

A 33-a loterie.

110.000 losuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea: 20 și 22 Noemv. 1913			CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea: 17 și 18 Dec. 1913			CLASA III. Depunere 32 cor Tragerea: 13, 14 și 15 Ian. 1913.			CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea: 25 Octomvrie și 22 Aprilie 1914.																				
câștiguri			coroane			câștiguri			coroane			câștiguri			coroane														
1 à			60000			1 à			70000			1 à			80000														
1 à			20000			1 à			25000			1 à			30000														
1 à			10000			1 à			10000			1 à			20000														
1 à			5000			1 à			5000			1 à			15000														
3 à 2000			6000			3 à 3000			9000			3 à 10000			30000														
5 à 1000			5000			5 à 2000			10000			5 à 5000			25000														
8 à 500			4000			8 à 1000			8000			8 à 2000			16000														
30 à 300			9000			20 à 500			10000			10 à 1000			10000														
100 à 100			10000			110 à 300			33000			120 à 500			60000														
3350 à 40			134000			4350 à 80			348000			4850 à 130			630500														
3500 câșt.			cor. 263000			4500 câșt.			cor. 528000			5000 câșt.			cor. 916500														
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea: 10, 11 și 12 Febr. 1914.						CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea: 4 și 5 Martie 1914						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un milion) Câștigul tras la sorți ca cel din urmă dintre aceste 500, va căpăta premiul 1 Premiu 600000 600000 1 Câștig 400000 400000 1 à 200000 200000 1 à 100000 100000 1 à 80000 80000 1 à 60000 60000 1 à 50000 50000 1 à 40000 40000 2 à 30000 60000 2 à 25000 50000 4 à 20000 80000 5 à 15000 75000 25 à 10000 250000 50 à 5000 250000 405 à 2000 810000 760 à 1000 760000 1140 à 500 570000 30600 à 200 6.120000 33000 câștiguri și premiu cor. 10,555.000																	
câștiguri						coroane												câștiguri						coroane					
1 à						90000												1 à						100000					
1 à						30000												1 à						30000					
1 à						20000												1 à						20000					
1 à						15000												1 à						15000					
3 à 10000						30000												3 à 10000						30000					
5 à 5000						25000												5 à 5000						25000					
8 à 2000						16000												8 à 2000						16000					
10 à 1000						10000												10 à 1000						10000					
120 à 500						60000												120 à 500						60000					
4850 à 170						824500												3850 à 200						770000					
5000 câșt.						cor. 1120500												4000 câșt.						cor. 1076000					

Pentru tragerea clasei I. care să face publice în 20 și 22 Noemvrie a. c. în prezența autorităților de controlă de stat reg. ung. și în prezența unui notar reg. în sala de tragere, să pot căpăta lozuri la toți colectorii ai loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 27 Aprilie 1913

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.

TOLNAY.

HAZAY.

1365

NEIGE DE FLEURSe cea mai nouă
științific lucrată**Cremă pentru mâni și față**

și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1-60

Balsamul apotecarului A. Thierry

Altein echter Balsam
aus der Schützengel-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile însei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gât, friguri, indeosebi sgârșiri în stomac și colică. Vindecă boale genitale și hemoroide, curăță rărunții și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găunoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbanți, beșici provenite din serbineli, buboale, buburze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, buze ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, indeosebi când bătute epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la Ingerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 1-60 La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

1072

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedică și oprește inveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea lăptelui, împotriva im-
petirii peptului, la orbanți, inflamație de picioare sau de os, răni, pi-
cioare umflăte și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, im-
punsături, împușcături, tăieturi și aduncări, precum și la înlăturarea
din corp a obiectelor străine, ca: sticlă, tanduri, pietriș, alicie, spini etc.,
la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la
nege pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de ar-
sură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de
urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a ba-
nilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Bu-
dapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droghe-
riile: Thalmayer și Seitz, Erezil Hochmeister și Frații Radano-
vits în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apotecă la In- PREGRADA (lângă Rohits-
gerul păzitor în Sauerbrunn).

ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal și artă

SIBIU

Str. Margarethen 18

Liferare promptă și lucru
solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot
felul de greutăți (măsurii), pompe
pentru bere, pipe pentru buși
de vin, mașini pentru stropirea
villor, clopotele pentru vite,
pisăluguri din aramă, părți întregitoare
la orice fel de mașini, precum și tot felul
de lucrări, ce se țin de aceasta branșă.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința
onoratului public din Sibiu și jur, că mi-am deschis un

**Atelier de lăcătușerie de artă,
edificii și instalațiuni de apaducte****Sibiu, str. Gușteriței 75**

(întrarea după colțul stradei Cîna — Annagasse Nr. 11)

unde execut, pe lângă prețuri moderate, tot felul de
lucrări, dela cele mai simple până la cele mai fine,
aparținătoare branșei de lăcătușerie, precum: porți de
fer, grilajuri, uși, ferestri, portale pentru pră-
vălii, din fer și alamă etc. etc. De asemenea execut
cuptoare în diferite prețuri și mărimi.

Rugând onoratul public a mă onora cu binevoitoarele
comande, asigurând o execuție bună și modernă, despre ceace
poate servi praxa mea de mai mulți ani în țări străine, semnez

Cu toată stima

VASILE POPOVICIU

1335

Sibiu, strada Gușteriței (Elisabethgasse) Nr. 75.

Tot aici se primesc ca învățăcei și

= doi băieți. =**MOBILE** lucrate solid și
conștiențios ...

333

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

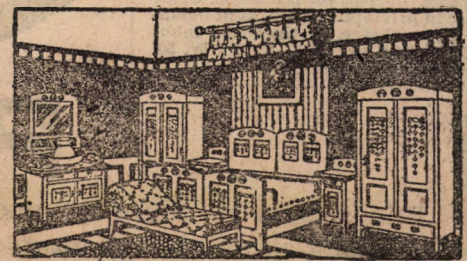
Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

mobile de tot felul
pentru tineri nou că-
sătoriți, mobilări de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafelele și
restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Renum universal

are ciasul de buzunar marca
„Sirena”, 14 cor. aur ame-
rican double, anker-remontoir
ce merge 36 de oare. Prin
cumpărarea întregii produ-
ceri din aceste ciasuri, mă
aflu singur în poziție a putez
oferi pentru prețul grozav de
ieftin de 4 cor. 90 bani a-
cest cias, care posedă un me-
chanism prima elvețian, astfel

că nici nu se poate deosebi de nu cias de aur, ce
costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.
1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucati 9 cor.
50 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de ar-
gint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orice
re cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit.
Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se
dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 1085

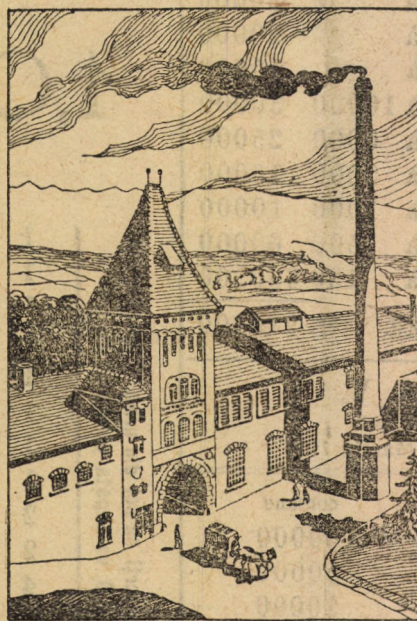
S. KOHANE, export de ciasuri
Kraikau. Sebastiangasse Nr. 15.

TUSA răgușeala și troacna
le vindecă mai bine**Bomboanele- Pémeté Réthy**

Milioane de oameni iau cu plăcere renu-
mitele Bomboane ale lui RÉTHY, fiind
că sunt de un gust extraordinar de bun
și nu sunt stricacioase nici stomacului și
nici poftii de mâncare. Depărtăază re-
pede și sigur tusa și flegma.

Să fiți atenți la cumpărat și cereți
apriat Bomboanele lui Réthy, fiindcă
sunt foarte multe fabricate fără valoare
în circulațiune. Pe fiecare cutie cu bom-
boane adevărate, să poate ceti evident
numele „Réthy”.

Prețul unei cutii 60 fil. și se pot căuța
pretutindeni. Expediție prin poștă; 5 cu-
tii cu cor. 3— francate.

BÉLA RÉTHY, farmacist Békéscsaba**Hagerbräu****FRAȚII HAGER**
= Bererie în Sibiu =recomandă escelețele și durabilele
Beri pentru export**Bere albă Lager**
și
Bere Bock

...

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

1078

La comandedela orice firme, despre
care ai aflat din Foaie,**să amintești**totdeauna, că ai cetit
inseratul respectiv în**„Foaia Poporului”**ca astfel să fii servit
bine, grabnic și ieftin